

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	- 3 -
1.1. BUDGETENS OCH EKONOMIPLANENS STRUKTUR OCH UPPGIFTER.....	- 4 -
1.2. BUDGETENS BINDANDE NIVÅER.....	- 4 -
1.3. GENERELLA BEGRÄNSNINGAR VAD GÄLLER TJÄNSTER OCH BEFATTNINGAR.....	- 4 -
2. DEN ALLMÄNNA UTVECKLINGEN	- 5 -
2.1. UTVECKLINGEN I SUNDS KOMMUN.....	- 7 -
2.1.1. Befolkningsutvecklingen.....	- 7 -
2.1.2. Skatteinkomsterna.....	- 8 -
2.1.3. Kommunens skuldsättning.....	- 10 -
2.1.4. Personalresurser.....	- 11 -
2.2. FRAMTIDEN I SUND.....	- 16 -
3. DRIFTSHUSHÅLLNINGEN	- 20 -
3.1. ALLMÄN FÖRVALTNING.....	- 21 -
3.1.1. Centralvalnämnden.....	- 21 -
3.1.2. Revision.....	- 22 -
3.1.3. Allmän förvaltning.....	- 23 -
3.1.4. Samhällsplanering.....	- 26 -
3.1.5. Rättsväsendet.....	- 27 -
3.2. SOCIAL- OCH OMSORGSNÄMNDEN.....	- 28 -
3.2.1. Administration.....	- 29 -
3.2.2. Annan barn- och familjevård.....	- 31 -
3.2.3. Hemservice.....	- 33 -
3.2.4. Anstaltsvård.....	- 35 -
3.2.5. Specialomsorgen.....	- 36 -
3.2.6. Annan service för äldre och handikappade.....	- 38 -
3.2.7. Utkomstskydd.....	- 40 -
3.2.8. Missbrukarvård och nykterhetsarbete.....	- 42 -
3.3. SKOL- OCH BILDNINGSNÄMNDEN.....	- 44 -
3.3.1. Skol- och bildningsnämnden administration.....	- 45 -
3.3.2. Lågstadieverksamhet.....	- 47 -
3.3.3. Utbildningsanstalter.....	- 50 -
3.3.4. Medborgarinstitut.....	- 51 -
3.3.5. Barnomsorg.....	- 52 -
3.3.6. Biblioteks- och kulturverksamhet.....	- 56 -
3.3.7. Idrotts- och ungdomsverksamhet.....	- 58 -
3.4. BYGGNADSTEKNISKA NÄMNDEN.....	- 60 -
3.4.1. Byggnadsinspektionen.....	- 60 -
3.4.2. Tekniska sektorn.....	- 62 -
3.4.2.3. Avfallshantering.....	- 67 -
3.5. BRAND- OCH RÄDDNINGSVVERKSAMHET.....	- 73 -
3.6. LANT- OCH SKOGSBRUKSVVERKSAMHET.....	- 76 -
4. Investeringsdelen	- 79 -
4.1. Fast egendom.....	- 79 -
4.2. Husbyggnad.....	- 79 -
4.3. Publik egendom.....	- 80 -
4.4. Lös egendom.....	- 80 -

4.5. Affärsverk.....	- 81 -
5. Finansieringsdelen	- 82 -
5.1. Skatteinkomster	- 82 -
5.2. Landskapsandelar och kompensationer.....	- 83 -
5.3. Övriga poster i finansieringsdelen.....	- 85 -
5.3.1. Ränteutgifter	- 85 -
5.3.2. Ränteinkomster.....	- 85 -
5.3.3. Förändringar i budgetlån	- 85 -
6. Resultaträkning	- 86 -
7. Finansieringskalkyl	- 87 -

Godkänd av kommunstyrelsen 24.11.2008

Fastställd av kommunfullmäktige 9.12.2008

1. INLEDNING

Uppgörandet av en kommunal budget regleras i kommunallagen. Enligt 10 kapitlet § 64-65 skall kommunen för varje år upprätta en budget för nästa kalenderår och fullmäktige skall även varje år, senast i samband med att budget antas godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år, av vilka budgetåret är det första. Budgeten och ekonomiplanen skall innehålla målen för kommunens verksamhet och ekonomi, samt föreslagna ändringar i verksamheten och de skall uppgöras så, att förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas. I och med att planen och budgeten uppgörs samtidigt får man en direkt koppling av dessa och en bättre överblick av den ekonomiska situationen. Siffrorna i detaljmotiveringarna är på den nivå, som fastställts av kommunfullmäktige.

Budget- och planarbetet inleddes med att kommunfullmäktige den 10.06.2008 § 69 fastställde budgetramen för år 2009 till en ökning av det totala utgiftsanslaget för social- och omsorgsnämnden samt skol- och bildningsnämnden med +6 % inklusive avtalsenliga löneförhöjningar från 2008 års budgetanslag och +4% för övriga sektorer inklusive avtalsenliga löneförhöjningar. Budgetförslagen skulle lämnas in per den 5 september 2008. Budgetseminarium hölls i Golfrestaurangen den 3-4 oktober 2008, där nämndernas budgetförslag presenterades i sin helhet. Vid detta seminarium kunde man konstatera att nämnderna överlag inte klarat av att hålla budgetramarna nettoutgifterna ökade med 11 %. Kommunen hade ett årsbidrag om 325.526 euro. Nämnderna har haft budgeten återremitterad för att få ner driftskostnaderna. Social- och omsorgsnämnden har fått ner kostnaderna med -2.370 euro och skol- och bildningsnämnden har fått ner nettokostnaderna med -33.850. Därefter föreslog kommunstyrelsen för kommunfullmäktige ytterligare justeringar om sammanlagt -67.689 euro i minskningar + 52.090 euro i ökning av landskapsandelar i enlighet med ett meddelande från landskapsregeringen om kompensation för skatteavdrag och en ökning av landskapsandelarna för socialväsendet. Netto ökar driftsbudgeten efter minskningarna av anslag med 9,72 % och årsbidraget är efter dessa justeringar 433.525 euro. Överskottet efter avskrivningarna är 207.815 euro. Eftersom landskapsandelssystemet ändrat den 01.01.2008, så att man inte längre får landskapsandelar för investeringar, är det väsentligt för kommunerna att budgetera överskott om man har större investeringar på gång, vilket Sunds kommun har under såväl budgetåret 2009 som planeåren 2010-2011.

Inkomsterna baserar sig på en inkomstskatteprocent om 18,50 %, eller oförändrat från år 2008. Fastighetsskatten bibehålls också oförändrat enligt kommunfullmäktiges beslut den 11 november 2008. Landskapsandelarna för socialväsendet utgör i år 2009 års budget 64,76 %, (jämfört med 55,37 % år 2008) av socialväsendets kostnader. 32,11 % av utbildningsväsendets kostnader (38,73 % år 2008) täcks av landskapsandelar, vilket gör att det nya landskapsandelssystemet medfört att skattefinansieringen minskat till 37,67 % istället för drygt 43 % år 2008. Nämnas bör att barnomsorgens landskapsandelar går under socialväsendets landskapsandelar, medan barnomsorgen hör under skol- och bildningsnämnden i Sund och budgeteras där. Driftsinkomsterna ökar med 8,3 % från budget år 2008 och driftsutgifterna med 9,55 %. Avgiftsfinansieringen är låg inom den lagstadgade verksamheten. För barnomsorgen är avgiftstäckningen av totalkostnaderna 12,38 % jämfört med 9,89 % år 2008 och inom hemservicen 12,56 %, jämfört med 13,71 % år 2008. Inom byggnadsinspektionen täcker avgifterna 67,82 % och inom affärsverksamhet 82,25 % enligt budgeterade kostnader och intäkter. Avskrivningarna ökar för år 2009 och fortsätter att öka under planeperioden p.g.a. investeringarna, vilket gör att det krävs ett positivt årsbidrag.

1.1. BUDGETENS OCH EKONOMIPLANENS STRUKTUR OCH UPPGIFTER

Enligt kommunallagen godkänner kommunfullmäktige en budget för ett kalenderår. Budgeten uppgörs i enlighet med den budgetuppställning som kommunfullmäktige godkänt.

Budgeten och ekonomiplanen uppgörs från två infallsvinklar som avspeglas i delarnas struktur. Dessa är:

- 1) Den totalekonomiska infallsvinkeln:
 - resultaträkningsdelen
 - finansieringsdelen
- 2) Den styrningsorienterade infallsvinkeln:
 - driftsekonomidelen
 - investeringsdelen

Budgetens och ekonomiplanens resultaträkningsdel och finansieringsdel beskriver kommunens totala ekonomi. I resultaträkningen är de viktigaste posterna skatteinkomsterna, landskapsandelarna och verksamhetens utgifter och inkomster samt avskrivningar enligt plan. I en stabil ekonomi anpassas utgifterna i samklang med inkomsterna. Om anpassningen lyckats framgår av finansieringsdelen, som visar om inkomstfinansieringen varit tillräcklig under de olika åren av planeringsperioden. Resultaträkningsdelen ger följande nyckeltal: *verksamhetsbidrag/överskott, driftsbidrag, årsbidrag, räkenskapsperiodens resultat och räkenskapsperiodens överskott/underskott.*

Kommunallagen förutsätter inte någon formell balansering av inkomster och utgifter på årsnivå, d.v.s. att kommunerna skall sträva efter att årligen uppvisa nollresultat. Räkenskapsperiodens resultat enligt budgeten eller för enskilda år av planeringsperioden kan visa över- eller underskott. I regel skall kommunerna dock sträva efter att inkomsterna under den treåriga planeringsperioden täcker utgifterna.

1.2. BUDGETENS BINDANDE NIVÅER

Driftsekonomidelen är indelad i olika uppgiftsområden och består av 28 olika anslag. I investeringsdelen upptas anskaffningar av anläggningstillgångar vars värde överstiger 4.205 €. Samtliga anslag, utgifter och inkomster är upptagna till bruttobelopp. I driftsekonomidelen är anslagen per uppgiftsområde bindande mot fullmäktige för såväl utgifter som inkomster, med beaktande av de målsättningar som kommunfullmäktige fastställt i samband med att anslaget godkänts. Eventuella begränsningar kan även fastställas i samband med budgeten, eller för anslaget. I investeringsdelen är anslagen per projekt bindande mot fullmäktige.

När fullmäktige godkänt budgeten kan kommunstyrelsen utfärda verkställighetsdirektiv till nämnderna. Härfter skall kommunstyrelsen och nämnderna göra upp dispositionsplaner. I dispositionsplanen fördelas anslagen som fullmäktige godkänt på resultatenheterna samt på utgifts- och inkomstslag i enlighet med gällande bestämmelser.

1.3. GENERELLA BEGRÄNSNINGAR VAD GÄLLER TJÄNSTER OCH BEFATTNINGAR

Utökning av personal får inte ske utan kommunfullmäktiges medgivande. Detta gäller inte anslag för sjuk- eller semestervikarier.

Om nyinrättande och indragning av tjänster samt utökning av personal fattar kommunfullmäktige skilda beslut (beslut som ingår i budgeten är således inte tillräckligt).

2. DEN ALLMÄNNA UTVECKLINGEN

INTERNATIONELLT

Vi är nu inne i en allmän lågkonjunktur internationellt. ÅSUB räknar med en tillväxt om under 3 % år 2008-2009. Inom Euroområdet finns en fördjupad finansiell oro, med snabbt stigande råvarupriser och sjunkande fastighets- och övriga tillgångspriser. En vändning i konjunkturen är tidigast att vänta 2010. BNP-tillväxten inom Euroområdet beräknas år 2008 till ca 1,2 % och sjunker år 2009 till 0,8 %. Bolåne- och bostadsmarknadskrisen i USA var betydligt djupare än tidigare prognoser kunnat föreutse. Kraschen på bolåne-, fastighets-, och aktiemarknaderna slår nu mot den reala ekonomin. Den amerikanska tillväxten kommer att stanna runt 0,5 %. Krisen har främst drabbat OECD länder. Tillväxten utanför OECD har fortsatt att vara relativt hög. Den kinesiska ekonomin har kunna bibehålla en fortsatt hög tillväxttakt, vilket något dämpat nedgången i världsekonomin. Svarta måndagen i september 2008 påverkade dock börserna i Hongkong, Singapore och Tokyo också. Indien, Japan och Brasilien har en försvagad tillväxt och försämrade utsikter fram till år 2010.

För Rysslands del påverkar den kaukasiska krisen och konflikten i Georgien i kombination med den internationella finanskrisen den ekonomiska tillväxten. Störningarna i den ryska ekonomin är dock begränsade.

De baltiska ländernas ekonomier är stadda i en brant utförsbacke. Ett antal nordiska storbanker ligger ute med en del av del baltiska lånestocken och dessa banker kommer att drabbas av en eventuell kollaps. Prognosen för tillväxten inom de baltiska länderna är den kommer att vara omkring 0 %.

Den svenska tillväxten beräknas till 1,3 % under år 2008, för att mattas av år 2009 till 0,9 % och en ökning år 2009 till 2,1 %. Sysselsättningen minskar inom den svenska ekonomin 2009 och arbetslösheten ökar.

FINLAND

Tillväxttakten under år 2008 beräknas till 2,2 %, 1,3 % år 2009 och 1,9 % år 2010. Inflationen i Finland har stigit till 4 % under år 2008. Förutom höjningar av världsmarknadpriserna på olja, råvaror och livsmedel, införde den finländska regeringen skattehöjningar på alkohol, el och bränsle. Tillväxten i utrikeshandeln stagnerar. Konjunkturen i den finländska byggsektorn går neråt och arbetslösheten kan komma att stiga något under år 2009. Sysselsättningsgraden beräknas år 2008 till 70,5 % och förväntas kvarstå på denna nivå år 2009. Arbetslöshetsgraden i Finland beräknas år 2008 bli 6,2 %.

Resultatet av de kommunala kollektivavtalsförhandlingarna har i hög grad försnabbat den kommunala lönesummans tillväxt. År 2007 växte kommunernas lönesumma med 4,2 %. År 2008 beräknas lönesumman öka med 6 %. Förtjänstnivåindex stiger med i genomsnitt 5,3 %. År 2009 växer lönesumman långsammare, men förtjänstnivåindex stiger med 3,7 %. Lönesumman inom kommunsektorn förväntas också öka p.g.a. personalökningar och strukturförändringar. Arbetsgivarens genomsnittliga kalkylerade KomPL-avgift blir år 2009 23,1 % en minskning med 0,7 %. Kostnadsnivån inom kommunsektorn förväntas stiga till 4,7 % år 2008 och för år 2009 beräknas prisindex för basservicen stiga med 3,2 %. År 2008 beräknas kommunalskatten växa med 7 % och år 2009 med 3 % totalt. Skattelättnaderna minskar dock inkomsterna av kommunalskatten med 374 miljoner euro. Beskattningen av pensionsinkomster lindras år 2009 genom en höjning av pensionsinkomstsvdraget vilket minskar kommunernas skatteinkomster med 131 miljoner euro. Förvärvsinkomstsvdraget förväntas innebära förlorade skatteinkomster om ca 236 miljoner euro år 2009 för kommunerna. Ett högre hushållsavgift förväntas ock-

så minska de kommunala skatteinkomsterna med ca 24 miljoner euro. Redovisningarna av samfundsskatt minskar år 2009. Fastighetsskatteintäkterna beräknas i Finland öka under år 2009 med ca 5 %. Kommunernas årsbidrag förväntas öka ännu under år 2009, men förväntas därefter återigen bli svagare. Skillnaderna mellan kommuner förväntas bli stora.

ÅLAND

År 2008 beräknas BNP-tillväxten inom den åländska ekonomin bli -0,8 %. Orsaken till detta är den höga inflationen 4,2 % år 2008, utflaggningen av färjtonnage och den avmattade konjunkturen. År 2009 beräknas BNP bli 0,1 %. Den svaga tillväxten beror på den fortsatta effekten av utflaggning av färjtonnage, lågkonjunktur och en hög inflation (2,8 % år 2008). Den åländska ekonomin är liten och omstruktureringar eller plötsliga förändringar kan ha stark inverkan på BNP-siffrorna. Prognosen för räntorna är att Euribor räntan som år 2008 är 5 % minskar till år 2009 till 4,8 %. Åland är det enda område i Finland där skuldkvoten är över 100 %, d.v.s. hushållen kreditbestånd överstiger deras disponibla inkomst. Den öppna arbetslösheten är 2008 2,1 %. Arbetslösheten är betydligt högre i Mariehamn än på landsbygden och i skärgården.

För landskapet Åland har inkomstutvecklingen varit stabil de senaste åren. Ålands budget finansieras till stor del av en avräkningsinkomst som år 2008 beräknas bli ca 205 miljoner euro och öka till år 2009 till ca 207 miljoner euro. På grund av planerade skattelättnader beräknas klumpsumman plana ut. Skattegottgörelsen beräknas för år 2007 bli ca 24,2 miljoner euro och beräknas därefter sjunka ytterligare. Den planerade investeringsnivån i landskapsbudgeten är hög 31,6 miljoner euro. Investeringsbehovet halveras till år 2009.

Utvecklingen av de åländska kommunernas ekonomi har varit svag under första delen av 2000-talet med svaga resultat och ökad upplåning, men boksluten de senaste två åren ser bättre ut med positiva resultatet. Under år 2008 stärks kommunernas driftsekonomi och årsbidrag genom det nya landskapsandelssystemet. För år 2008 beräknas skattefinansieringen (skatter och landskapsandelar) öka med 16,5 %, medan nettodriftskostnaderna ökar med 13 %. Årsbidraget ökar år 2008 med 37,5 %. Ingen kommun har budgeterat med negativt årsbidrag och bara tre kommuner med årsbidrag som är mindre än avskrivningarna. År 2009 förväntas en fortsatt god tillväxt av kommunernas intäkter från förvärvsinkomstskatterna. Investeringarna är rätt omfattande år 2008 inom den kommunala sektorn och beräknas vara på samma nivå år 2009. Den genomsnittliga skatteprocenten för de åländska kommunerna sjönk år 2008 från 16,73 till 16,70 %. P.g.a. de avdrag som finns i kommunalbeskattningen är den effektiva skattegraden dock drygt fem procentenheter lägre, eller ungefär 11,6 %. Endast två åländska kommuner har fastighetsskatt för fast boende; Finström och Geta.

Källor för kapitel 2: ÅSUB:s rapport om konjunkturläget hösten 2008 och Ekonomisk översikt för den kommunala sektorn hösten 2008, samt Finlands kommunförbunds tidning Kommunalekonomi nr 3/2008

2.1. UTVECKLINGEN I SUNDS KOMMUN

Kommunen har under åren 1998-2001 uppvisat positiva bokslut, vilket lett till en positiv framtidstro. Kommunen har under denna period kunnat minska skuldbördan och på så sätt sanerat ekonomin. Hösten 2002 höjdes inkomstskattesatsen från 18,00 % till 18,50 % för år 2003. Bokslutet för år 2002 medförde ett negativt resultat med ett underskott om 75.801,61 € efter avskrivningarna. Boksluten för åren 2003-2007 har igen visat överskott.

2.1.1. Befolkningsutvecklingen

Sunds kommun inledde det nya millenniet med ett invånarantal som passerat 1000. 01.01.2008 har kommunen en befolkning om 1.052 invånare. För budgeten och verksamhetsplanen har siffror tagits fram enligt en möjlig trend (se tabell 1 och diagram 1).

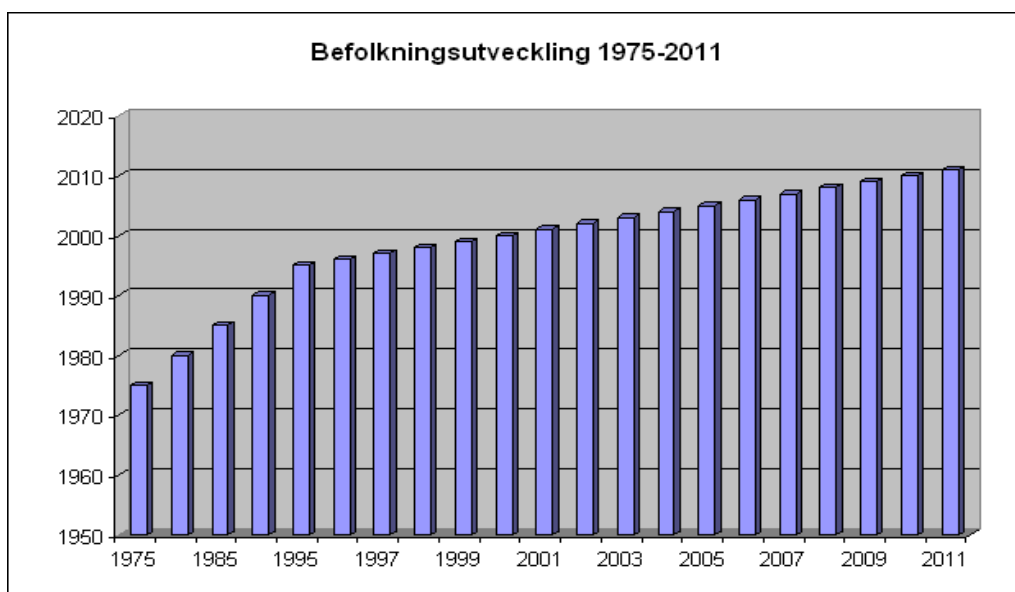
Trenden visar att invånarantalet inte kommer att öka drastiskt under den period som ekonomiplanen omfattar, men ändå nå upp till 1.075 invånare under år 2011. Att befolkningsmängden inte ökar i någon större grad under planeperioden innebär dock inte att befolkningsstrukturen skulle sakna ekonomiska effekter. Förskjutningar mellan de olika åldersgrupperna har betydande effekter på både kostnader och intäkter.

Antalet födda barn har under de senaste åren varierat mellan 10 och 15 barn per år. Andelen barn (0-14-åringar) i Sund är idag 18,3 %, vilket är högre än medeltalet för Åland (17,2 %) och för skärgårdskommunerna (14,5 %), men lägre än medeltalet för landsbygden (19,1 %). Antalet 0-14-åringar har ökat jämfört med år 2006 då antalet 0-14-åringar var 18,1 %.

Andelen personer över 65 år utgör 18,8 % (18,2 % år 2006) av den totala befolkningen. År 1995 var talet 16,9 %. Kommunen ligger litet över medeltalet för Åland, där medeltalet är 17,2 %, samt medeltalet för landsbygden 16,2 %. Endast skärgårdskommunerna har ett högre procenttal 24,5 %. Antalet äldre åldringar (över 80 år) är förhållandevis stort, vilket torde göra det svårt att åstadkomma några större inbesparingar inom den närmaste framtiden.

TABELL 1. Befolkningsutvecklingen 1975-2011

Årtal	
1996	968
1997	965
1998	992
1999	980
2000	1004
2001	1013
2002	1013
2003	1030
2004	1037
2005	1024
2006	1033
2007	1052
2008	1052
2009	1061
2010	1068
2011	1075

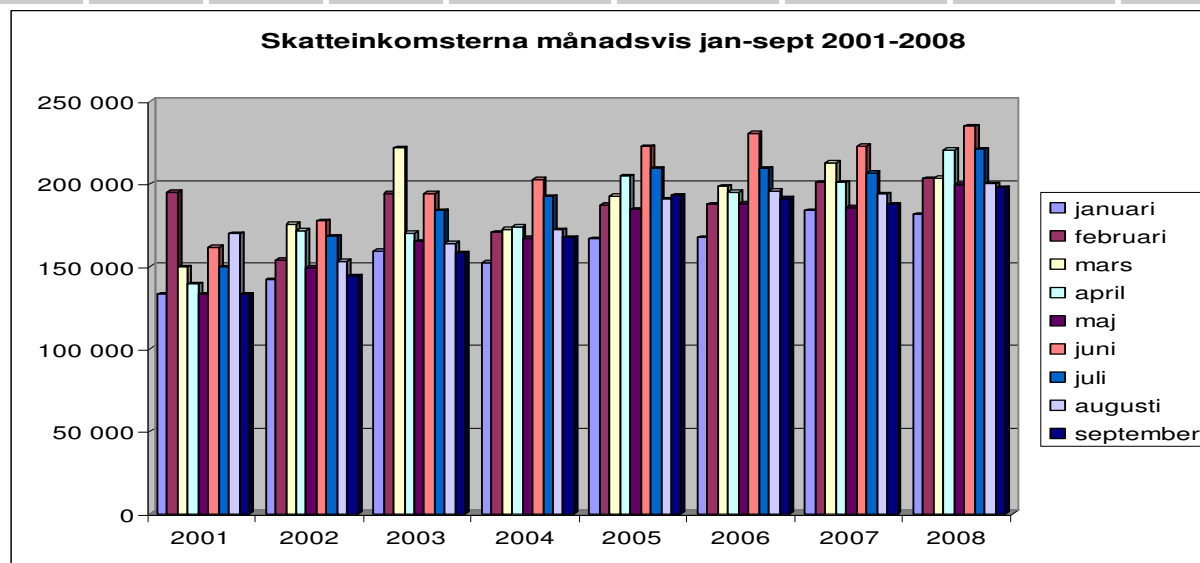
2.1.2. Skatteinkomsterna

För skatteåret 2009 beslöt kommunfullmäktige den 11.11.2008 att bibehålla inkomstskatteprocenten om 18,5 %. De senaste åren har kommunskatteinkomsterna ökat, men i och med att nya avdrag införts och det dessutom skett en betydande förändring i fråga om samfundsskatten har detta påverkat inkomsterna. I planen har man inte räknat med någon höjning av inkomstskattesatsen. Målet skall vara att man inte skall behöva öka inkomstskatten p.g.a. de investeringar som kommunen har framför sig.

Om man utgår från en 10-års period med år 1990 som utgångspunkt, så sjönk skatterna varje år fram till år 1994 då de steg. År 1995 var ökningen 0 %, medan skatten därefter ökat i viss mån. ÅSUB:s beräkningar har utgjort grunden för beräkningen av skatteinkomster för år 2009. Kommunfullmäktige beslöt även den 11.11.2008 att bibehålla procenterna för fastighetskatten. Konstateras kan att samfundsskatten för Sunds kommun del inte någon större betydelse. De framtida skatteinkomsterna är beroende av yttre faktorer, s.s. framtiden för färjsjöfarten, kommunernas fördelningsprocent av de totala samfundsskatterna, m.m.

TABELL 2 SKATTEJÄMFÖRELSE

Skatteinkomsterna månadsvis 2001-2008								
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
januari	133 114	141 740	159 069	152 272,60	166 445,37	167 303,78	183 698,34	181 246,51
februari	194 825	153 851	194 031	170 381,85	187 049,15	187 508,8	200 732,14	202 821,02
mars	149 610	175 493	221 723	172 214,31	192 566,07	198 151,47	212 635,17	203 471,97
april	139 162	171 543	170 043	173 824,09	204 375,94	194 873,87	200 533,58	220 331,71
maj	133 034	149 019	164 748	166 769,97	184 379,59	187 928,58	185 628,03	199 540,95
juni	161 602	177 367	194 108	202 584,49	222 151,46	230 607,97	222 795,71	234 802,02
juli	149 484	168 117	183 782	192 264,62	209 342,53	209 234,45	206 342,17	221 007,59
augusti	169 708	152 795	163 742	172 147,65	190 637,68	195 761,41	193 856,21	199 801,43
september	133 032	144 102	158 166	167 291,94	192 811,33	190 922,84	187 683,37	197 571,49

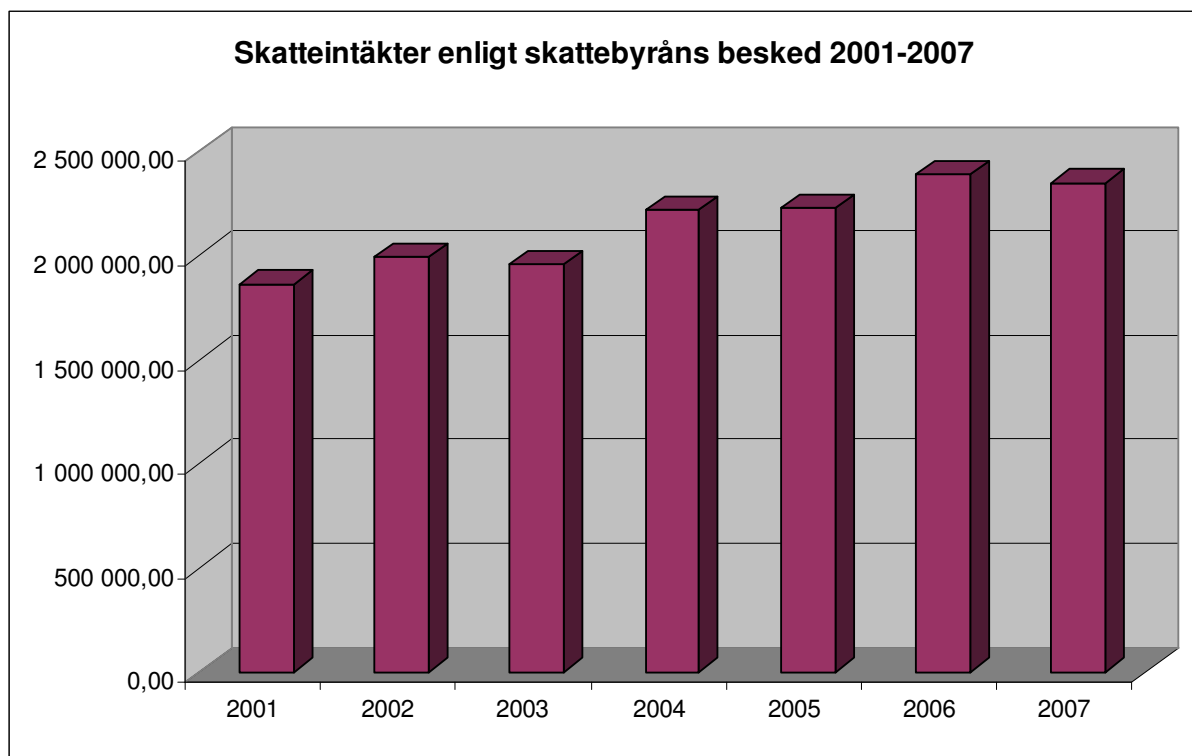

Tabell 3. Kommunalskatt för skatteåret enligt skattebyråns besked

Skattebyr.	2000	1 738 016,02
2001	1 862 989,19	7,19 %
2002	1 991 249,82	6,88 %
2003	1 956 158,93	-1,79 % *)
2004	2 215 757,02	13,27 %
2005	2 227 577,31	0,53 %
2006	2 386 847,00	7,14 %
2007	2 346 788,55	-1,67 %

*) Höjning av inkomstskattesatsen

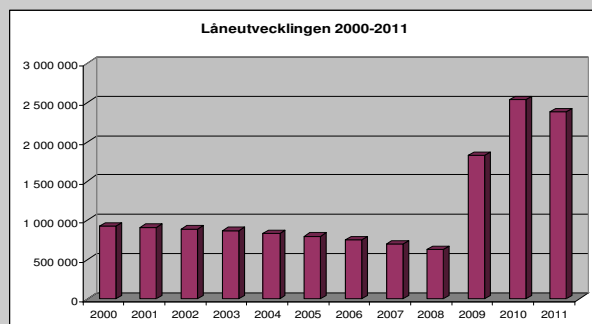
2.1.3. Kommunens skuldsättning

Den största delen av kommunens lån utgörs av långfristiga landskapslån och detta medför att nuvarande skuldsättningsnivå kommer att bestå under en överskådlig framtid. Flera av landskapslånen är s.k. enhetslån, som saknar fast ränta och istället har en årsavgift som inkluderar både amortering och ränta. Årsavgiftens storlek är beroende av inflationstakten, vilket gör det svårt att uppskatta årsavgiftens storlek. Siffrorna har därför uträknats enligt dagsläget. Kommunen kommer inte under planperioden att klara av att finansiera investeringar utan att uppta lån. År 2009 ökar man skuldbördan med 1.200.000 euro, år 2010 upptas 800.000 euro, medan man år 2010 inte upptar lån. Totalt ökas skuldbördan under budget- och planperioden med 2.000.000 €. Skuldbördan per invånare är beräknad enligt den prognostiserade befolkningsökningen. (se tabell 4 och diagram). Räntorna är beräknade enligt den princip att kommunen fortsättningsvis lyfter landskapslån, men i och med att räntan är svår att uppskatta har man i budgeten räknat med en ränta om 4,5 %.

År 1995 hade kommunen en skuldbörda om 1.486 € /invånare. Från och med 1996 har kommunen inte upptagit några nya lån, vilket gjort att man kunnat minska skuldbördan. Enligt 2007 års siffror är skuldbördan 669 €/invånare. Under 10 års tid har man således kunnat minska skuldbördan per invånare med hälften. Detta förändras år 2009, då man räknar med en skuldbörda om 1 723 € /invånare. År 2010 räknar man med en skuldbörda om 2.377 € /invånare, medan man för år 2011 räknar med en skuldbörda om 2.215 € /.

TABELL 4. Kommunens lån under planperioden (31.12.)

	Räntor	Amorteringar	Per inv.	Skuldsättningen totalt
Årtal	i €	i €	i €	i €
2000	26 365	16 644	922	925 320
2001	33 208	18 023	896	907 297
2002	24 865	18 427	877	888 023
2003	22 234	21 400	841	866 623
2004	15 837	37 786	802	833 570
2005	15 120	37 786	772	795 784
2006	14 677	46 830	725	748 954
2007	18 140	46 830	669	695 895
2008	26 897	68 290	597	627 605
2009	34 597	88 472	1 723	1 827 605
2010	44 480	158 472	2 377	2 539 133
2011	51 524	135 356	2 215	2 380 661

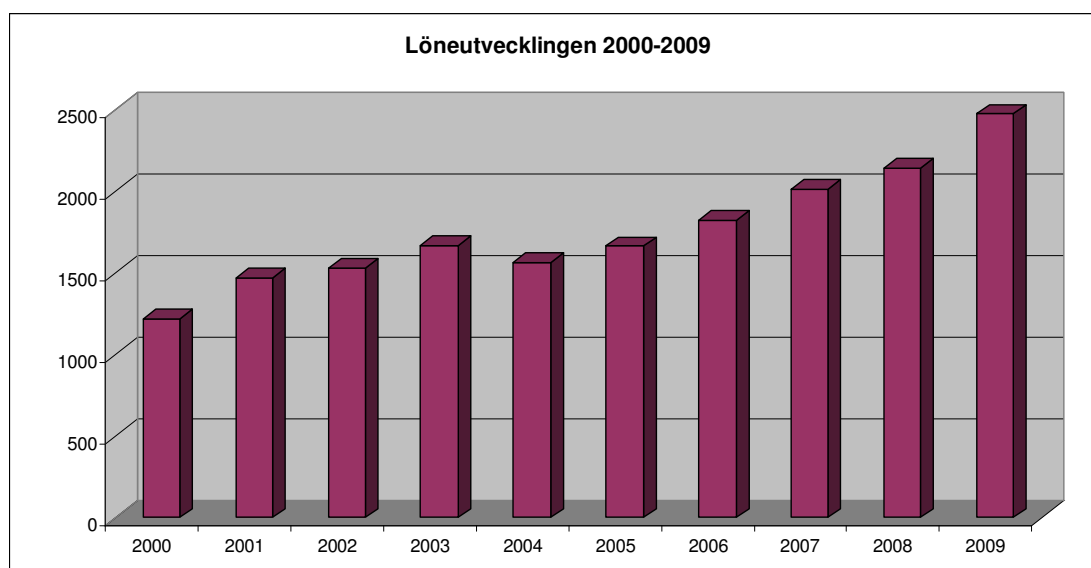

2.1.4. Personalresurser

Personalkostnaderna utgör en betydande del av kommunens driftskostnader (se tabell 5 och diagram 5). I bokslutet för år 2007 utgör lönekostnaderna 47,19 % av driftsutgifterna och i budgeten för år 2008 47,59 %. I budgeten för år 2009 ökar lönekostnaderna och utgör nu 49,07 %. Under år 2005 infördes Ålandstillägget som en del av den uppgiftsbaserade lönen. Nya lönepunkter i 2009 års budget är en tidsbunden ökning av arbetsavtalsförhållandet som byråsekreterare med 80 % arbetstid till 100 %, socialarbetarens arbetstid ökas från 60 till 65 % för Vårdö kommun, motsvarande intäkter budgeteras, närvårdare i arbetsavtalsförhållande med 80 % arbetstid av heltid vid servicehuset Tallgården 1.1.-31.7.2009, servicehusföreståndare från augusti 2009, barnomsorgsledarens arbetstid utökas från 20 % till 30 % för tiden 01.01.-31.5.2009, en barnskötare 100 % till Tosarby daghem fr.o.m. 01.08.2009, en avdelningsassistent till Tosarby daghem 78,4 % fr.o.m. 01.08.2009, utökning av kockens arbetstid från 91 % till 100 % vid Tosarby daghem, utökning av lokalvårdaren arbetsavtalsförhållande vid Tosarby daghem från 52 % till 73,2 % fr.o.m. 01.08.2009. Totalt en ökning med sammanlagt 323 %, eller drygt tre heltidsbefattningar/tjänster. Ökningarna motiveras inom respektive nämnds och kommunstyrelsens område.

TABELL 5. LÖNEUTVECKLINGEN 2000-2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
(1000-tal €)	i €	i €	i €	i €	i €	i €	i €	i €	i €	i €
01 Löner	983	1206	1238	1327	1252	1307	1429	1594	1711	1989
02 Socialavgifter	238	262	294	340	312	357	401	416	433	476
TOTALT	1221	1468	1532	1667	1564	1664	1830	2010	2144	2465
Ökning i %	13,82	20,22	8,32	14,81	-6,17	6,39	9,97	9,85	6,67	14,97
Andel totala driftskostn.	42,64	43,78	45,28	45,4	43,5	41,45	45,53	47,19	47,59	49,07

Personalplan för åren 2006-2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Allmän förvaltning						
Kommundirektör	1	1	1	1	1	1
Ekonomichef	1	1	1	1	1	1
Byråsekreterare *)	0,5	0,6	0,8	1	1	0,8
Byråsekreterare	0,8	0,8	0,8	0,8	0,85	0,85
Lönesekreterare	1	1	1	1	1	1
2. Socialväsendet						
Socialsekreterare för individ- och fam.oms. **)	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Socialarbetare/barnomsorgsledare ***)	0,8	0,8	0,8	0,85	0,85	0,85
Tallgården						
Äldreomsorgsledare	1	1	1	1	1	1
Servicehusföreståndare					1	1
Närvårdare	4	5	5,8	6,6	6,6	5,8
Närvårdare i nattvak	1,46	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Hemhjälpare	1,3	1,3	0,65	0,65	0,65	0,65
Kock	1	1	1	1	1	1
Lokalvårdare	0,24	0,24	0,65	0,65	0,65	0,65
3. Bildningsväsendet						
Sunds grundskola						
Föreståndare	1	1	1	1	1	1
Klasslärare	5	5	5	5	5	5
Timlärare i huvudsyssla *****)	1	1				
Speciallärare	1	1	1	1	1	1
Kokerska	1	1	1	1	1	1
Städare	1,72	2	2	2	2	2
Eleassistenter (tillfälliga)	1,36	1,44	1,44	1,44	1,44	1,44
Resurslärare (tillfällig)	1	0	0	0	0	0
Bibliotekarie	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Fritidsledare	1	1	1	1	1	1

Tosarby daghem						
Föreståndare	1	1	1	1	1	1
Barnträdgårdslärare	1	1	2	2	2	2
Barnskötare	4	4	5	6	6	6

Gruppassistent	1,57	1,57	1,57	2,35	2,35	2,35
Kokerska	1	1	1	1	1	1
Städare	0,52	0,52	0,52	0,73	0,73	0,73
Familjedagvård						
Familjedagvårdare i hemmet	1	1	1	1	1	1
Eftermiddagsverksamheten						
Eftermiddagsledare	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
4. Byggnadsinspektionen och tekniska sektorn						
Byggnadsinspektör *****)	0,5	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Kommuntekniker /BFS chef *****)	1,8	1	1	1	1	1
Fastighetsskötare, serviceman	1,8	1,8	2	2	2	2
Städare (Kommungården)	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27	0,27
	44,69	45,39	47,35	50,39	51,44	50,44
*) Köptjänster säljs till Vårdö och Geta till ungefär 50 % av tjänsten						
***) Tjänsten delas med Vårdö kommun med Sunds kommun som huvudman fördelning 70 % Sund 30 % Vårdö						
*****) Tjänsten delas enligt fördelningen socialarbetare 60 % och barnomsorgsledare 20 %						
******) Timläraren indras med hänvisning till att elevantalet väsentligt minskar						
******) Tjänsten delas med Saltviks kommun med Sunds kommun som huvudman fördelningen 45 % Saltvik 35 % Sund av totalt 80 %						
******) Befolkningsskyddschefstjänsten 20 % delas av kommunerna Eckerö, Finström, Geta, Jomala, Lemland, Lumparland, Saltvik, Sund och Vårdö kommuner						

2.2. FRAMTIDEN I SUND

FRAMTIDSVISION

Kommunen är utbyggd till ett livskraftigt område inom ramen för befintliga resurser, och kommunens position har utvecklats till en attraktiv bosättnings- och arbetsplatskommun. Invånartalet är stabilt och tillgången på arbetsplatser i kommunen och närregionen är god. Sund prioriteras vid val av boningsort, även vid långa pendlingsavstånd.

Kommunen erbjuder barn och ungdomar en stimulerande miljö för inläring med möjligheter att utveckla olika talanger och möjlighet att följa med utvecklingen. Kommuninvånarna engageras i aktivt föreningsliv och utbudet av kultur-, fritids- och utbildningstillfällen stimuleras. Kommunen har en flexibel äldreomsorg, som är anpassad till de specifika behov som äldre har i olika situationer.

Kommunens uttalade vilja är att utvecklas i takt med tiden och gjorda satsningar på historisk turism resulterar i ett växande antal arbetsplatser. Antalet besökare ökar och turismen stimulerar serviceutbudet i kommunen.

VERKSAMHETSIDÉ

Kommunens uppgift är att i samråd med invånarna utveckla ett livskraftigt samhälle inom ramarna för de resurser som finns. Kommunen skall upprätthålla och utveckla den kommunala basservicen, så att den motsvarar behoven.

STRATEGI

Verksamheten anpassas till de rådande ekonomiska förutsättningarna. Kommunen skapar förutsättningar för ett attraktivt boende genom att byggnadsplanera attraktiva boendeområden. Kommunens industriområde iordningsställs för att locka nya företag till kommunen. Kommunen skall utveckla sin verksamhet genom aktivt samarbete med regionens kommuner och andra regionala aktörer. Kommunen inför ett generellt anställningsstopp. Ekonomin bör balanseras under en tre års period.

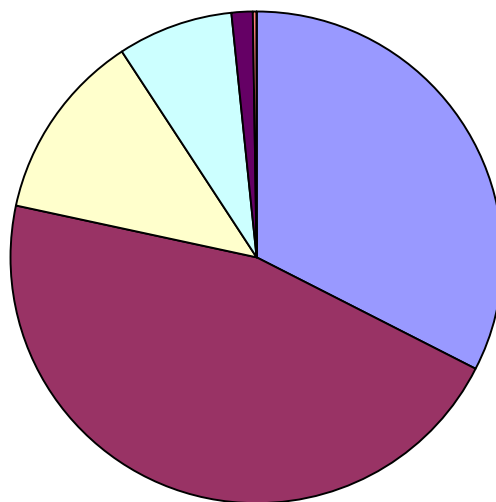
EKONOMISKA MÅLSÄTTNINGAR

- Kommunens ekonomi bör skötas så, att ekonomin är stabil och egendomens värde bibehålls.
- Driftsutgifter bör inte öka mer än vad skattefinansieringen tillåter, eftersom kommunen till stor del är beroende av landskapsandelar och skatter inom driftsekonomin.
- Kommunens investeringsutgifter bör på längre sikt anpassas så, att de inte överskrider nivån för de planmässiga avskrivningarna.
- Det budgeterade årsbidraget bör åtminstone täcka avskrivningarna och även i normala fall låneamorteringarna.
- Avgifter och taxor justeras med beaktande av kostnadsutvecklingen

Tabell 6	5 007 385	
Driftshushållning totalt		
	€	%
Social och omsorgsnämnden	1 549 180	30,94
Skol- och bildningsnämnden	2 410 670	48,14
Byggnadstekniska nämnden	576 865	11,52
Kommunstyrelsen	391 010	7,81
Den gemensamma räddningsn.	59 520	1,19
Gemensamma lantbruksnämnden	14 510	0,29
Övrigt	5 530	0,11

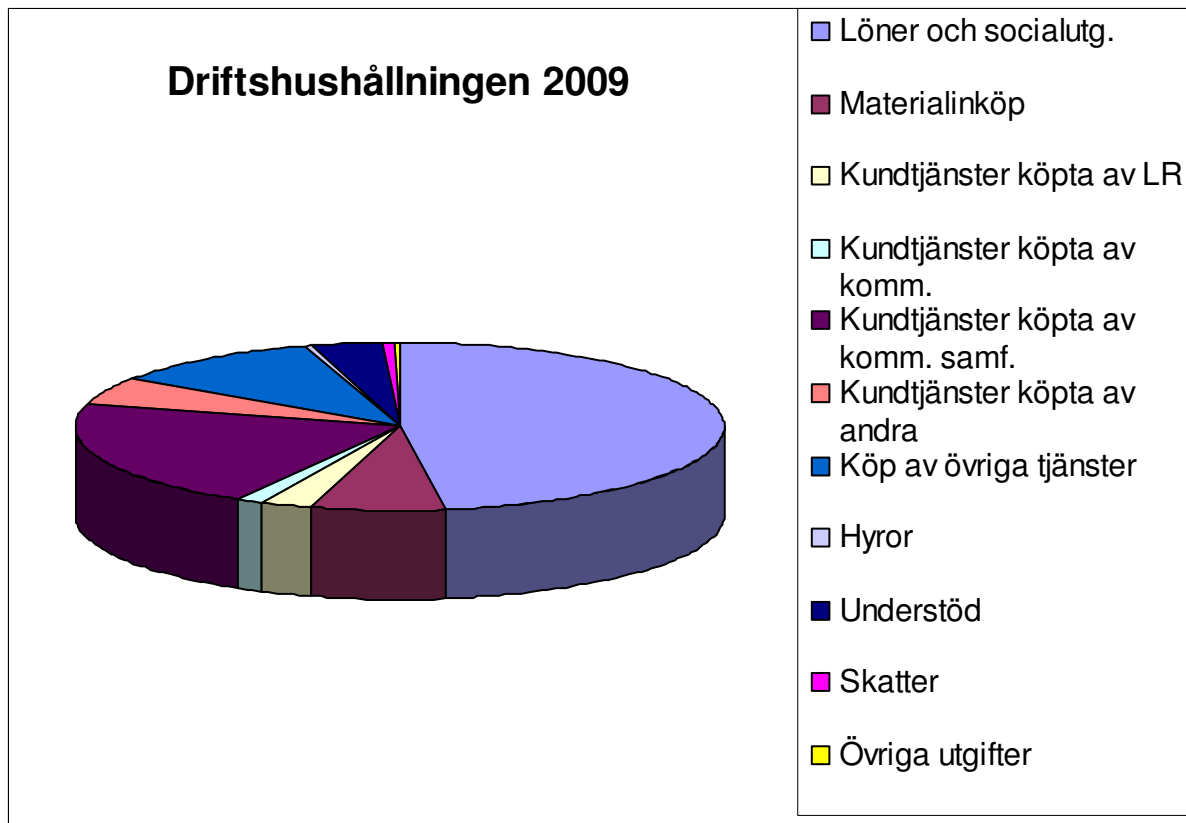
Driftshushållningens fördelning totalt 2009

- Social och omsorgsnämnden
- Skol- och bildningsnämnden
- Byggnadstekniska nämnden
- Kommunstyrelsen
- Den gemensamma räddningsn.
- Gemensamma lantbruksnämnden
- Övrigt

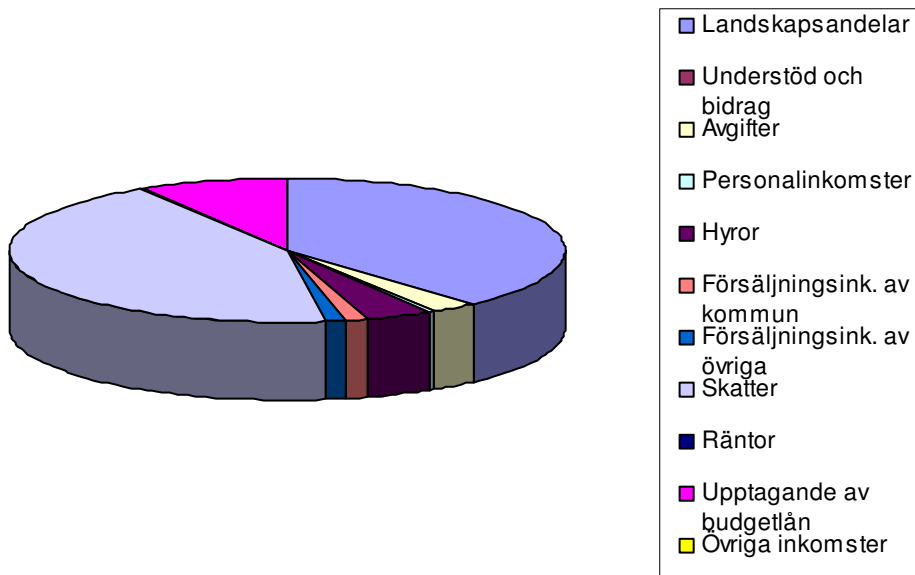

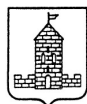
Tabell 7	5 007 385	
Driftsutgifter totalt		
	€	%
Löner och socialutgifter	2 465 465	49,24
Materialinköp	318 640	6,36
Kundtjänster köpta av LR	70 750	1,41
Kundtjänster köpta av kommuner	97 730	1,95
Kundtjänster köpta av komm. samf.	1 066 740	21,30
Kundtjänster köpta av andra	236 450	4,72
Köp av övriga tjänster	518 110	10,35
Hyror	11 990	0,24
Understöd	189 920	3,80
Skatter	18 510	0,37
Övriga utgifter	13 080	0,26

Tabell 8			6 721 260
Inkomster driftshush. och finansiering			
	€	%	
Landskapsandelar	2 397 270	35,67	
Understöd och bidrag	6 200	0,09	
Avgifter	203 080	3,02	
Personalinkomster	11 000	0,17	
Hyor	211 250	3,15	
Försäljningsink. av kommuner	81 220	1,21	
Försäljningsink. av övriga	51 240	0,76	
Skatter	2 547 000	37,89	
Räntor	10 000	0,15	
Upptagande av budgetlån	1 200 000	17,85	
Övriga inkomster	3000	0,04	

Inkomster driftshushållning och finansiering 2009

3. DRIFTSHUSHÅLLNINGEN

Tabellen nedan visar driftshushållningens externa utgifter. Kolumnen budget 2009 är den grundbudget som fastställdes av kommunfullmäktige i december 2008.

DRIFTSHUSHÅLLNING	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	4 046 625	4 563 760	5 007 385	4 999	4 999
Förändring		13 %	10 %	0 %	0 %
INKOMSTER	543 156	566 300	573 340	613	613
Förändring		4 %	1 %	0 %	0 %
NETTO, externa	3 503 469	3 997 460	4 434 045	4 386	4 386
Förändring		14 %	11 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	182 194	183 619	199 730	234	247
Förändring		1 %	9 %	17 %	5 %
INKOMSTER	182 194	183 619	199 730	234	247
Förändring		1 %	9 %	17 %	5 %
NETTO, interna	0	0	0	0	0
Avskrivningar					
UTGIFTER	195 493	222 696	225 710	300	331
Förändring		14 %	1 %	33 %	10 %
Totalt					
UTGIFTER	4 424 312	4 970 075	5 432 825	5 533	5 577
Förändring		12 %	9 %		
INKOMSTER	725 350	749 919	773 070	847	860
Förändring		3 %	3 %		
NETTO, totalt	3 698 962	4 220 156	4 611 755	4 686	4 717
Förändring		14 %	9 %		

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	3 330	3 800	4 134	3 987	3 987
Nettokostnad/invånare, totalt	3 516	4 012	4 347	4 260	4 288
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	13 %	12 %	12 %	12 %	12 %
totalt	16 %	15 %	15 %	15 %	15 %

3.1. ALLMÄN FÖRVALTNING

3.1.1. Centralvalnämnden

Organisationsplan 1 101 201

Val	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	4 728	0	1 850	2	2
Förändring		-100 %	100 %	0 %	0 %
INKOMSTER	2 343	0	2 200	2	2
Förändring		-100 %	100 %	0 %	0 %
NETTO, externa	2 385	0	-350	0	0
Förändring		-100 %		0 %	0 %

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Inför val gör centralvalnämnden upp vallängder för röstningsområdet, vidtar förberedande åtgärder inför förhandsröstningen och den egentliga valförrättningen i kommunen. Centralvalnämnden sköter även om förhandsröstningen och tillkännagivandet av valresultat. Förutom centralvalnämnden tillsätts även en valbestyrelse för varje val för hemmaröstning och röstning på inrättningar.

Verksamhetsmålsättningar år 2009-2011

År 2009 förrättas EU-parlamentsval. Staten ersätter en del av kostnaderna för valet. Hösten 2011 förrättas lagtingsval och kommunalval.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	2	0	0	0	0
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1 068	1 075
Intäkternas kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	50 %	0 %	0 %	0 %	0 %

3.1.2. Revision

Organisationsplan 1 102 202

Revision	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	3 398	3 750	3 780	4	4
Förändring		10 %	1 %	0 %	0 %
NETTO, externa	3 398	3 750	3 780	4	4
Förändring		10 %	1 %	0 %	0 %

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Enligt kommunallagen väljer kommunen tre revisorer med personliga ersättare. Kommunen har gått in för att kommunfullmäktige utser två av revisorerna med personliga ersättare och en av revisorerna utses av revisionsbolaget Auditor.

Verksamhetsmålsättningar år 2009-2011

Verksamheten sköts enligt bestämmelserna i kommunallagens 11 kapitel "Revision" och enligt kapitel 11 "Granskning av förvaltning och ekonomi" i kommunens förvaltningsstadga.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	3	4	4	0	0
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1 068	1 075

3.1.3. Allmän förvaltning

Organisationsplan 1 103 203

Allmän förvaltning	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	306 844	338 710	380 910	381	381
Förändring		10 %	12 %	0 %	0 %
INKOMSTER	15 993	27 360	26 870	27	27
Förändring		71 %	-2 %	0 %	0 %
NETTO, externa	290 851	311 350	354 040	354	354
Förändring		7 %	14 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	8 946	11 003	10 990	11	11
Förändring		23 %	0 %	-1 %	0 %
NETTO, interna	8 946	11 003	10 990	11	11
Förändring		23 %	0 %	-1 %	0 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	10 424	10 810	9 760	11	9
		4 %	-10 %	14 %	-17 %
Totalt					
UTGIFTER	326 214	360 523	401 660	403	401
Förändring		11 %	11 %		
INKOMSTER	15 993	27 360	26 870	27	27
Förändring		71 %	-2 %		
NETTO, totalt	310 221	333 163	374 790	376	374
Förändring		7 %	12 %	-100 %	-1 %

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Resultatområdet omfattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen samt kommunkansliet, kommunalbeskattnings, konsumentrådgivning, skuldrådgivning, övrig allmän förvaltning, främjande av näringslivet och vänortsverksamhet. Under övrig allmän förvaltning finns andelar till Ålands kommunförbund, Finlands kommunförbund, företagshälsovård samt utgivning av kommunens informationsblad Sundsaktuellt.

Kommunens uppgift är att i samråd med invånarna utveckla ett livskraftigt samhälle och att inom ramarna för de resurser som finns på ett effektivt och ändamålsenligt sätt producera den kommunala service som behövs.

Verksamhetsmål 2009

Kommunens högsta förtroendeorgan strävar tillsammans med kommunkansliet till att upprätthålla den service som önskas av kommuninvånare, politiker och anställda. Under året kommer informationen att utvecklas genom att man ytterligare förnyar hemsidan och kommunens informationstidning Sundsaktuellt. Produceringen av kommunens informationstidning kommer att bjudas ut till utomstående, för att underlätta arbetet med hemsidan inom kommunkansliet. Målsättningen är att hemsidan skall bli kommunens "ansikte" utåt med all tänkbar information som behövs för både kommuninvånare, förtroendevalda, potentiella inflyttare, turister,

m.fl. Vid målsättningsseminariet den 25-26.4.2008 kom man överens om att kommunens invånartal bör ökas till 1.200 invånare år 2012. För att uppnå detta mål borde man sälja de lediga bostadstomter som kommunen har och planera flera bostadsplaneområden. Arbetet med att nå detta mål fortsätter under år 2009 och under hela planeperioden.

Allmänna målsättningar

Kommunkansliet

Målsättningen för kommunkansliet är att upprätthålla en bra stödfunktion i redovisningsfrågor samt i personal- och lönefrågor. Målet för bokföringen är att de budgetansvariga och politiker alltid ska kunna få aktuell information och att eventuella budgetavvikelser ska upptäckas i tid. Målet för löneräkningen är att rätt lön utbetalas i rätt tid, vilket förutsätter att löneunderlagen är korrekta och att löneräkningen får underlagen i tid.

Arbetsavtalet som byråsekreterare (med löneräkningsuppgifter) på 80 % utökas till heltid för åren 2009-2010. Motiveringen till detta är att kommunen står inför att ta i bruk ett nytt ekonomisystem under åren 2009-2010 och att detta kommer att kräva utökade resurser. Det nya ekonomisystemet innebär bland annat elektronisk cirkulation och elektroniskt godkännande av fakturor vilket innebär att behovet av ekonomisk skolning på enheterna utanför kommunkansliet kommer att öka. Det finns fortsättningsvis uppgifter som delvis släpar efter, t ex arkiveringen och sammanställandet av en matrikel över förtroendevalda och personal. Kansliet har heller inga semester- eller sjukvikarier, vilket innebär att under 134 semesterdagar skall personalen (ekonomichef, lönesekreterare och två byråsekreterare) täcka upp för varandra. Under år 2009 prioriteras sammanställandet av en matrikel och arkiveringen. Kommunkansliet säljer fortsättningsvis löneräkningstjänster till Vårdö kommun och Geta kommun.

Arbetarskydd

Inom företagshälsovården har kommunen fortsättningsvis anslag intaget för hela kommunens personal för friskvård. Från och med år 2009 utökas friskvården med fler möjligheter och inom företagshälsovården utökas den lagstadgade hälsovården med sjukvård. Alla inrättningar har rätt till en egen friluftsdag för inrättningen, men under året ordnas en gemensam friluftsdag för alla anställda i kommunen.

Främjande av näringslivet

Under år 2008 har kommunen haft en skild arbetsgrupp tillsatt för att utarbeta en plan för näringslivets utvecklande. Denna plan kommer att färdigställas i början av år 2009. I budgeten har intagits medel för att utveckla ett varumärke för Sunds kommun och för utveckling av näringslivet. För utvecklingen av näringslivet är det tänkt att frigöra 20 % för av befintliga resurser för att arbeta med den kommande generationen. Vissa tjänster och utredningar kan köpas in för detta projekt.

Vänortsverksamhet

Kommunen har idag vänortskontrakt med två kommuner i Baltikum: Kandava region i Lettland och Saku kommun i Estland. Under år 2009 kommer kommunen att delta i två projekt i Kandava; ett projekt med ett internationellt konstläger i maj 2009 och ett läger för ungdomar om traditionella sporter i augusti 2009. Kommunens deltagande i dessa båda projekt möjliggör för ungdomar och konstnärer från kommunen att bekanta sig med kommunens vänort. En delegation från kommunen är även inbjuden till den traditionella sång- och musikfestivalen i Kandava i slutet av maj. Saku kommun har inbjudit en delegation från kommunen att besöka Saku i samband med den stora sång- och musikfestivalen i Tallinn i juli 2009. Vänortssamar-

betet mellan skolorna i Kandava och Sund kommer att fortsätta med regelbundna tillfällen till möjligheter att bekanta sig med varandra.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	276	296	334	322	322
Nettokostnad/invånare totalt	295	317	353	342	340
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	5 %	8 %	7 %	7 %	7 %
totalt	5 %	8 %	7 %	7 %	7 %

3.1.4. Samhällsplanering

Organisationsplan 1 103 204

Samhällsplanering	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	9 283	3 250	10 100	10	10
Förändring		-65 %	211 %	0 %	0 %
NETTO, externa	9 283	3 250	10 100	10	10
Förändring		-65 %	211 %	0 %	0 %

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Verksamhetsområdet omfattar generalplanering, byggnadsplanering och mättningsverksamhet.

Verksamhetsmålsättningar år 2009-2011

Arbetet med kommunöversikten fortsätter under perioden.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	9	3	10	0	0
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1 068	1 075

3.1.5. Rättsväsendet

Organisationsplan 1 103 205

Rättsväsendet	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	103	200	0	0	0
Förändring		94 %	-100 %	0 %	0 %
NETTO, externa	103	200	0	0	0
Förändring		94 %	-100 %	0 %	0 %

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Resultatområde omfattar intressebevakning. Tjänster för intressebevakning köps av Ålands kommunförbund.

Verksamhetsmålsättningar år 2009

Intressebevakningen sköts från och med år 2009 av rättshjälpsbyrån på Åland.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	0	0	0	0	0
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1 068	1 075

3.2. SOCIAL- OCH OMSORGSNÄMNDEN

Social- och omsorgsnämnden	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	1 339 452	1 486 660	1 549 180	1 541	1 541
Förändring		11 %	4 %	0 %	0 %
INKOMSTER	130 528	99 410	100 590	101	101
Förändring		-24 %	1 %	0 %	0 %
NETTO, externa	1 208 924	1 387 250	1 448 590	1 441	1 441
Förändring		15 %	4 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	24 066	27 927	25 240	49	60
Förändring		16 %	-10 %	96 %	21 %
NETTO, interna	24 066	27 927	25 240	49	60
Förändring		16 %	-10 %	96 %	21 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	4 521	4 735	6 890	6	5
Förändring		5 %	46 %	-8 %	-28 %
Totalt					
UTGIFTER	1 368 039	1 519 322	1 581 310	1 596	1 606
Förändring		11 %	4 %		
INKOMSTER	130 528	99 410	100 590	101	101
Förändring		-24 %	1 %		
NETTO, totalt	1 237 511	1 419 912	1 480 720	1 495	1 505
Förändring		15 %	4 %	-100 %	1 %

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	1 149	1 319	1 358	1 310	1 310
Nettokostnad/invånare, totalt	1 176	1 350	1 388	1 359	1 368
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	10 %	7 %	7 %	7 %	7 %
utgifter totalt	10 %	7 %	6 %	6 %	6 %

3.2.1. Administration

Organisationsplan 1 130 220

Administration	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	106 906	96 350	73 360	73	73
Förändring		-10 %	-24 %	0 %	0 %
INKOMSTER	20 368	10 200	10 200	10	10
Förändring		-50 %	0 %	0 %	0 %
NETTO, externa	86 538	86 150	63 160	63	63
Förändring		0 %	-27 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	4 750	5 843	5 840	6	6
Förändring		23 %	0 %	-1 %	0 %
NETTO, interna	4 750	5 843	5 840	6	6
Förändring		23 %	0 %	-1 %	0 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	1 308	1 520	1 650	2	0
Förändring		16 %	9 %	-7 %	-77 %
Totalt					
UTGIFTER	112 964	103 713	80 850	81	79
Förändring		-8 %	-22 %		
INKOMSTER	20 368	10 200	10 200	10	10
Förändring		-50 %	0 %		
NETTO, totalt	92 596	93 513	70 650	71	69
Förändring		1 %	-24 %		

Verksamhet

Omsorgsnämnden består av fyra ledamöter med personliga ersättare. Socialnämnden är gemensam med Vårdö och består av totalt sju ledamöter, varav fyra ledamöter inklusive ordföranden från Sund. I anslaget för social- och omsorgsnämnden ingår arvoden till de förtroendevalda samt årsarvode till ordföranden.

Resultatområdet omfattar förvaltning och socialt arbete (missbrukarvård och nykterhetsarbete är flyttat till 1 130 228). Till administrationen räknas socialsekreterare-/barnatillsyningsmannatjänsten. Socialsekreteraren är förman för socialväsendet och arbetar 80%, varav Vårdö köper 20% av socialsekreterarens arbetstid. Till administrationen hör även socialarbetaren som är anställd på 60%. Socialarbetaren skall vikariera socialsekreteraren vid dennes frånvaro. Socialarbetaren skall specialisera sig på barnskyddsarbetet. Fr.o.m. år 2009 flyttas utgifterna för socialarbetaren till 1 130 222 Annan barn- och familjevård/ övrigt barnskydd. Intern tjänst är 20 % byråsekreterare.

Föredragande och sekreterare i omsorgsnämnden är äldreomsorgsledaren för frågor inom äldreomsorgen inkl. anstaltsvård för äldre, medan socialsekreteraren är föredragande och sekretera-

re i socialnämnden i övriga sociala frågor. Äldreomsorgsledaren och socialsekreteraren fungerar även som sammankallande tjänstemän i nämnderna.

Allmänna målsättningar

Administration

Socialväsendets målsättning är att trygga tillräcklig socialservice för kommuninvånarna, främst genom att tillgodose behovet av hemvård och institutionsvård för äldre samt barnomsorg för barn. Även för de som har funktionshinder skall rätten till service och stöd tryggas. Tillräckliga resurser skall reserveras för barnskyddet, utkomtskyddet och social rådgivning.

Verksamhetsmål 2009

Administration

Socialnämnden strävar till att fortsätta samarbetet med Vårdö, dvs. att socialsekreteraren arbetar måndag-onsdag i Sund och torsdag på Vårdö. Samarbetet med Saltviks kommun fortsätter. Socialnämnden utreder deltagandet i ett eventuellt gemensamt socialkontor på norra Åland.

Verksamhetsmål 2010-2011

Socialnämnden fortsätter att utveckla samarbetet med Vårdö och Saltvik för kommuninvånarna i respektive kommun.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	82	82	60	57	57
Nettokostnad/invånare	88	89	67	65	63
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	19 %	11 %	14 %	14 %	14 %
utgifter totalt	18 %	10 %	13 %	12 %	13 %

3.2.2. Annan barn- och familjevård

Organisationsplan 1 130 222

Annan barn-och familjevård	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	16 483	23 700	72 780	73	73
Förändring		44 %	207 %	0 %	0 %
INKOMSTER	105	0	0	0	0
Förändring		-100 %			
NETTO, externa	16 378	23 700	72 780	73	73
Förändring		45 %	207 %	0 %	0 %

Verksamhet

Resultatområdet omfattar familjerådgivning, ungdomsfältarbete, familjevård för barn, stödpersonverksamhet, anstaltsvård för barn och övrigt barnskydd. Fr.o.m. år 2009 flyttas utgifterna för socialarbetaren till 1 130 222 Annan barn- och familjevård/övrigt barnskydd.

Institutionsvård inom barnskyddet innebär vård eller boende på mödra-, barn- och ungdomshemmet Tallbacken i Mariehamn eller annan lämplig institution.

Sunds kommun ersätter familjehemskostnader för barn placerat i annan kommun.

Verksamhetsmål 2009

Den nya barnskyddslagen innebär eventuellt ökade kostnader för barnskyddet och merarbete för socialarbetaren. Fokus ligger på förebyggande barnskyddsarbete. Kommunen bör kunna erbjuda familjearbetare samt stödpersoner när behov finns. Resurserna för stödpersonverksamheten bör utökas.

Den gemensamma åländska barnskyddsjouren inleds 1.9.2008 och pågår under hela år 2009. Jouren innebär en kostnadsökning för barnskyddet och en ökad belastning för personalen på socialkansliet.

Såsom tidigare köps tjänster i form av familjerådgivning från Folkhälsan och fältarbete från Mariehamns stad. Fortsatt samarbete med barn- och ungdomspsykiatri, församlingen samt daghem och skola. Samarbete med polisen inleds.

Verksamhetsmål 2010-2011

Sunds kommun fortsätter att utveckla barnskyddsarbetet genom fortbildning, handledning och genom att fortsätta arbeta för det goda samarbetet med skola och daghem i kommunen samt övriga instanser. Satsning på stödpersonverksamhet och övriga förebyggande stödåtgärder.

Nyckeltal, annan barn- och familjevård

	Förverkl -07	Budget 2008	Budget 2009
Besök vid familjerådgivningen	89	90	92
Kostnad/besök €	77,85	86,27	91,88
Antal vårdtagare i familjevård	0	0	1
Antal stödpersoner	3	2	2
Övrigt barnskydd antal barn	10	11	12
Mödra- och skyddshem	2	2	2
Anstaltsvård för barn och unga			
Antal vårddygn	0	0	0
Antal vårdplatser	0	0	0

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	16	23	69	66	66
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1

3.2.3. Hemservice

Organisationsplan 1 130 223

Hemservice	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	581 466	572 940	652 450	644	644
Förändring		-1 %	14 %	0 %	0 %
INKOMSTER	78 743	78 590	81 000	81	81
Förändring		0 %	3 %	0 %	0 %
NETTO, externa	502 723	494 350	571 450	563	563
Förändring		-2 %	16 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	19 316	22 084	19 400	44	54
Förändring		14 %	-12 %	125 %	24 %
NETTO, interna	19 316	22 084	19 400	44	54
Förändring		14 %	-12 %	125 %	24 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	1 475	1 475	3 500	3	2
Förändring		0 %	137 %	-13 %	-20 %
Totalt					
UTGIFTER	602 257	596 499	675 350	691	700
Förändring		-1 %	13 %		
INKOMSTER	78 743	78 590	81 000	81	81
Förändring		0 %	3 %		
NETTO, totalt	523 514	517 909	594 350	610	619
Förändring		-1 %	15 %		

Verksamhet

Resultatområdet omfattar hemvårdshjälp, färdtjänst, trygghetstelefoner och Tallgårdens servicehus. Den service som erbjuds är hemservice, måltidsservice, badservice, klädvård, telefonservice, färd- och ledsagartjänster och trygghetservice. Verksamheten utgår ifrån Tallgårdens servicehus.

Allmänna målsättningar

Att göra det möjligt för klienterna att bo i sitt eget hem så länge som möjligt samt underlätta och stöda genom hemservice samt stödservice. Att servicen ska vara kvalitativt hög.

Under året ordnas handledning för personalen vid behov.

Att ha utbildad och motiverad personal som strävar efter att behålla vårdkvaliteten på Tallgården på en sådan nivå att man kan undvika institutionsvistelse så länge det är möjligt.

Verksamhetsmål 2009

Från och med år 2009 går färdtjänstbiljetter beviljade enligt socialvårdslagen från äldreomsorgens budget.

En tidsbunden närvårdare med en arbetstid om 80 % av heltid anställs till servicehuset Tallgården 1.1.2009-31.7.2009. Det tidsbundna arbetsavtalsförhållandet skall underlätta för förste närvårdaren att bistå äldreomsorgsledaren med de administrativa ärendena. Från och med augusti 2009 anställs en servicehuseföreståndare. Under år 2009 går nuvarande tjänstebeskrivning för äldreom-

sorgsledaren, arbetsbeskrivningen för förste närvårdaren och förvaltningsstadgan igenom, för att få en bra ledningsstruktur för servicehuset och diskussioner förs om nuvarande arbetsavtalsförhållanden skall ombildas eller om det skall inrättas en ny servicehusföreståndartjänst.

Äldreomsorgsledarens arbete omstruktureras till en mer administrativ tjänst. Till dennes uppgifter skall höra att utveckla och marknadsföra hemservicen i kommunen enligt äldreomsorgsplanen som är uppgjord i Sunds kommun. Jobba för att en tillbyggnad med dagcenter blir verklighet på Tallgården. Bereda nämndärenden och sitta med i ledningsgruppen. Göra förebyggande hembesök tillsammans med ÅHS ergoterapeut till alla som fyller 75 år.

Ha ansvar för närståendevården samt vara delaktig i intagningar på De Gamlas Hem och Gullåsen. Äldreomsorgsledaren bör även ta över patienter (+65 år) underställda handikappservice-lagen av socialsekreteraren för att jobbet inom kommunen ska löpa smidigt.

Under år 2009 ta i bruk Rava-index bedömningen inom hemservicen.

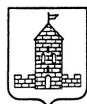
Verksamhetsmål 2010-2011

En servicehusföreståndare anställs till servicehuset Tallgården när utbyggnaden av etapp 1 färdigställt år 2010. I övrigt utvecklas hemservicen så den når alla ålderskategorier i Sund.

Nyckeltal, hemservice

	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009
Hemservice			
Antal hushåll	24	23	25
Kategori 1 antal pers	5		
Kategori 2 antal pers	2		
Kategori 3 antal pers	7		
Måltidsservice			
Antal hushåll, måltidsservice	23	23	25
Klädvård			
Antal hushåll	19	18	19
Badservice	17	14	17
Färdtjänst			
Antal klienter	23	30	24
Trygghetstelefon			
Antal installerade på fältet	1	3	3
Antal installerade på Tallgården	3	3	6

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	478	470	531	512	512
Nettokostnad/invånare	498	492	553	555	563
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	14 %	14 %	13 %	13 %	13 %
utgifter totalt	13 %	13 %	12 %	12 %	12 %

3.2.4. Anstaltsvård

Organisationsplan 1 130 224

Anstaltsvård	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	149 694	296 880	257 720	258	258
Förändring		98 %	-13 %	0 %	0 %
NETTO, externa	149 694	296 880	257 720	258	258
Förändring		98 %	-13 %	0 %	0 %

Verksamhet

Resultatområdet omfattar De Gamlas Hem och Gullåsen.

Sund har fyra ordinarie platser vid De Gamlas Hem i Jomala.

Intagning till Gullåsen sker på medicinska grunder och sker efter bedömning av läkare. Debiteringen sker enligt utnyttjandegrad.

Verksamhetsmål 2009

Kommunen äger idag 4 platser på De Gamlas Hem. Under år 2009 bör dessa platser behållas i fall vi är tvungna att flytta någon från Tallgården under eventuell renovering.

Som äldreomsorgen ser ut i dag behöver vi våra platser på DGH, vi är tvungna att ha beredskap ifall de behövs. Under året kan en plats vara utlånad till någon annan kommun, vilken man med kort varsel kan få tillgång till.

Verksamhetsmål 2010-2011

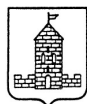
Att fortsättningsvis arbeta för att de äldre kan bo kvar i hemkommunen så länge som möjligt.

Genom den eventuella satsningen på en servicehusföreståndare göra det möjligt att utveckla äldreomsorgen i kommunen.

Nyckeltal, anstaltsvård

	BS 2007	BU 2008	BU 2009
DE GAMLAS HEM			
Antal vårdtagare 31.12	3	4	4
Antal vårddygn	846	1460	1460
Kostnad/dygn, €	119	132	135
GULLÅSEN			
Vårddygn vid Gullåsen	384	730	464
Kostnad/dygn, €	142,88	140	140

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	142	282	243	235	235
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1

3.2.5. Specialomsorgen

Organisationsplan 1 130 225

Specialomsorgen	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	331 179	338 160	348 200	348	348
Förändring		2 %	3 %	0 %	0 %
NETTO, externa	331 179	338 160	348 200	348	348
Förändring		2 %	3 %	0 %	0 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	608	610	610	1	1
Förändring		0 %	0 %	0 %	0 %
Totalt					
UTGIFTER	331 787	338 770	348 810	349	349
Förändring		2 %	3 %	-100 %	0 %

Verksamhet

Personer med utvecklingsstörning skall erhålla sin sociala service utifrån socialvårdslagen i sin hemkommun. Om socialvårdslagens möjligheter befinner sig otillräckliga skall service enligt specialomsorgslagen träda till. Kommunens lagstadgade skyldigheter enligt specialomsorgslagen omhändertas av Ålands Omsorgsförbund. Specialomsorgen regleras av landskapslagen om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (ÅFS 48778). Specialomsorgslagen är en andrahandslag.

Landskapsandelar erhålls retroaktivt för kostnader för specialomsorgen. Kommunens självrisk är 60 %.

Verksamhetsmål 2009

Kommunen skall i mån av möjlighet ta hand om personer med utvecklingsstörning. Kommunen bör arbeta för ett gemensamt boende för alla inom specialomsorgen på Åland.

Verksamhetsmålsättningar 2010-2011

Samma som år 2009.

Nyckeltal, specialomsorgen

	BS 2007	BU 2008	BU 2009
Specialomsorgstagare	2	2	2
Gruppboende, antal klienter	1	1	1
Gruppboende, antal dygn	334	365	365
Kostnad/dygn, gruppboende, €		203,25	207,06
Stödboende, antal klienter	1	1	1
Stödboende, antal besök	551	635	530
Stödboende, kostnad/besök, €		38,63	45,54
Dagverksamhet, antal klienter	2	2	2
Dagverksamhet, antal timmar	1 539	1 800	1 650
Kostnad/timme, dagverksamheten		25,91	29,48
Annan institution, antal klienter	1	1	1
Annan institution, antal vård dygn	365	365	365
Annan institution, kostnad	189 318	196 112	197 298

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	315	321	328	316	316
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1

3.2.6. Annan service för äldre och handikappade

Organisationsplan 1 130 226

Annan service för äldre	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	53 732	58 890	65 160	65	65
Förändring		10 %	11 %	0 %	0 %
NETTO, externa	53 732	58 890	65 160	65	65
Förändring		10 %	11 %	0 %	0 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	1 130	1 130	1 130	1	1
Förändring		0 %	0 %	0 %	0 %
Totalt					
UTGIFTER	54 862	60 020	66 290	66	66
Förändring		9 %	10 %		

Verksamhet

Verksamhetsområdet omfattar handikappservice och närståendevård.

Ekonomiskt stöd och tjänster för handikappade beviljas enligt socialvårdslagen och handikappservice lagen efter ansökan och behovsprövning.

Lön för närståendevård beviljas enligt de av social- och omsorgsnämnden fastställda principerna och uppgjorda avtal och vård- och serviceplaner.

Fr.o.m. år 2009 hör färdtjänst enligt handikappservice lagen under 1 130 226 (Annan service för äldre och handikappade). Färdtjänst enligt socialvårdsförordningen redovisas skilt under 1 130 223 (Hemservice).

Allmänna verksamhetsmål

Personer med funktionshinder beviljas färdtjänst, tolkservice och ekonomiskt stöd enligt handikappservice lagen. Målet är att trygga vardagen för de kommuninvånare som har särskilda behov.

Verksamhetsmål 2009

Behovet av närståendestöd ökar fortsättningsvis. Serviceformen är ett billigare alternativ framom anstaltvård.

Att utveckla systemet med närståendevård, t.ex. genom temaföreläsningar. Ny Lag om närståendevård fr.o.m. 1.1.2009, vilken ställer nya krav på kommunen i form av höjda minimiarvoden, noggrannare vård- och serviceplaner och uppföljning av dessa samt fokusering på vårdbehovet. Behovet av stödpersoner för handikappade bör tillgodoses.

Att aktivare erbjuda samt informera om möjligheten till avlastning på Tallgården för närståendevårdarna. Utveckla systemet med närståendestöd med t.ex samtalsgrupper, temaföreläsningar etc.

Verksamhetsmål 2010-2011

Närståendevården skall utvecklas bl.a. med aktuella serviceplaner samt noggrannare uppföljning av vårdbehovet. Behovet av stödpersoner för handikappade bör kunna tillgodoses.

Förändringar

Behovet av närståendevård verkar hålla i sig, vilket även innebär något ökande ekonomiska- samt arbetsresurser inom närståendevård. Serviceformen är ett ekonomiskt förmånligare alternativ i

jämförelse med anstaltsvård. Färdtjänst enligt handikappservicelagen kan bli dyrare i.o.m. sänkt självrisk för klienterna.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	51	56	61	59	59
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1

Nyckeltal, annan service för äldre och handikappade

	BS 2007	BU 2008	BU 2009
Antal närståendevårdare enligt avtal	13	14	13
Antal lyftare av cancerersättning	5	0	0
Antal beviljat handikappservice	2	2	2
Antal färdtjänstagare enligt HSL			8
Antal stödpersoner	1	1	1

3.2.7. Utkomstskydd

Organisationsplan 1 130 227

Utkomstskydd	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	86 089	83 930	68 000	68	68
Förändring		-3 %	-19 %	0 %	0 %
INKOMSTER	15 827	10 620	9 390	9	9
Förändring		-33 %	-12 %	0 %	0 %
NETTO, externa	70 262	73 310	58 610	59	59
Förändring		4 %	-20 %	0 %	0 %

Verksamhet

Verksamhetsområdet innefattar utkomststöd, underhållsstöd samt förebyggande utkomststöd.

Allmänna målsättningar

Utkomstskyddet skall garantera familjer och enskilda en rimlig levnadsstandard.

Utkomststöd skall beviljas då alla andra möjligheter att få utkomst prövats eller med återindrivningsrättighet i förskott mot emotsedd ersättning.

Utkomststödet beviljas för att tillfälligt trygga en persons eller en familjs tillvaro, i väntan på arbete eller annat uppehälle.

Verksamhetsmål 2009

Målsättningen är att arbeta för att minska antalet personer som är beroende av utkomststöd. För att kunna hjälpa kommuninvånarna till arbete eller andra stödformer, utökas samarbetet med arbetsförmedlingen och övriga inrättningar. Tanken är att fortsätta med projekt Perspektiv.

Utkomststödet grunddel kan komma att justeras under året, vilket kan leda till något höjda kostnader för denna utgiftspost.

Underhållsstöd beviljas då underhållsskyldiga av särskilda skäl ej betalar underhåll för sina barn. Underhållsskulder skickas omgående till indrivning om underhållsskyldig undanlåter sig att betala underhållsbidrag. Antalet utbetalda underhållsstöd har ökat. Underhållstödet överförs dock från kommunen till Folkpensionsanstalten fr.o.m. 1.4.2009.

Verksamhetsmål 2010-2011

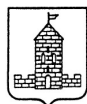
Tanken är att på sikt minska antalet utkomststödstagare, genom ökad satsning på exempelvis systerstöttningsarbeten. Försöka få fler och nya utkomststödstagare med i projekt Perspektiv, förutsatt att projektet fortsätter.

Nyckeltal, utkomstskydd

	BS 2007	BU 2008	BU 2009
Utkomststöd			
Antal hushåll	19	30	20
Underhållsstöd			
Antal barn	10	10	16
Förebyggande utkomststöd			
Antal hushåll	6	4	4

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	67	70	55	54	54
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	18 %	13 %	14 %	13 %	13 %

3.2.8. Missbrukarvård och nykterhetsarbete

Organisationsplan 1 130 228

Missbrukarvård och nykterhetsarbete	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	13 903	15 810	11 510	12	12
Förändring		14 %	-27 %	0 %	0 %
INKOMSTER	15 484	0	0	0	0
Förändring		-100 %	0 %	0 %	0 %
NETTO, externa	-1 581	15 810	11 510	12	12
Förändring		-1100 %	-27 %	0 %	0 %

Resultatområdet omfattar missbrukarvård och nykterhetsarbete. Missbrukarvården omfattar köptjänster från Mariehamns stad. Genom att köpa tjänster för behandling av missbruksproblematik, tillhandahåller kommunen den lagstadgade missbrukarvården.

Ungdomsenheten som är en del av Mariehamns stads barnskydds- och ungdomsavdelning. Stödboende- och sysselsättningsenheten med kontrakt och behandlingsplan, samtal, akupunktur, råd och handledning m.m. Akutvården sköts i samarbete med polisen och Ålands Hälso- och Sjukvård, där främst Grelsby sjukhus anlitas.

P.g.a. missbrukarvårdens anonymitet har kommunen ingen vetskap om vilka personer som använder missbrukarvårdens tjänster. Kommunen har ingen möjlighet att påverka vem som går till missbrukarvården, eller hur ofta personen går dit.

Förebyggande arbete: Alla ovan nämnda verksamheter är för att komma tillrätta med missbruk av alkohol och narkotika, men anslaget skall även användas i förebyggande syfte, företrädesvis hos ungdom. Nykterhetsarbetet handhas av socialsekreteraren.

Allmänna målsättningar

Nykterhetsarbete

Tillräckliga medel reserveras för behövlig vård för alkoholmissbruk. Tillräckliga medel reserveras även för förebyggande information till ungdomar om alkohol, narkotika, tobak och andra droger.

Verksamhetsmål 2009

Nykterhetsverksamhet

Fortsätta diskutera öppenheten med Missbrukarvården i Mariehamn, speciellt med tanke på barnskyddet. Hjälpa personer med missbruksproblem i Sund.

Verksamhetsmål 2010-2011

Samma som år 2009.

Nyckeltal

	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009
Nycterhetsarbete			
A-klinik			
Antal klienter	5	7	7
Antal besök	41	90	90
Ungdomsenheten			
Antal klienter	1	2	2
Antal besök	12	20	20
Stöd- och sysselsättningsenheten			
Antal klienter	1	1	1
Antal besök	2	5	5
Pixne-kliniken			
Antal vård dagar	0	30	0
Annan institution, antal vård dagar	365	0	0

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	-2	15	11	11	11
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	111 %	0 %	0 %	0 %	0 %

3.3. SKOL- OCH BILDNINGSNÄMNDEN

Skol- och bildningsnämnden	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	1 895 168	2 085 210	2 410 670	2 411	2 411
Förändring		10 %	16 %	0 %	0 %
INKOMSTER	71 901	78 860	106 010	106	106
Förändring		10 %	34 %	0 %	0 %
NETTO, externa	1 823 267	2 006 350	2 304 660	2 305	2 305
Förändring		10 %	15 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	118 762	119 782	138 320	148	150
Förändring		1 %	15 %	7 %	2 %
INKOMSTER	42	0	0	0	0
Förändring		-100 %			
NETTO, interna	118 720	119 782	138 320	148	150
Avskrivningar					
UTGIFTER	11 021	13 596	18 180	19	18
Förändring		23 %	34 %	5 %	-3 %
Totalt					
UTGIFTER	2 024 951	2 218 588	2 567 170	2 578	2 579
Förändring		10 %	16 %		
INKOMSTER	71 943	78 860	106 010	106	106
Förändring		10 %	34 %		
NETTO, totalt	1 953 008	2 139 728	2 461 160	2 472	2 473
Förändring		10 %	15 %		

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	1 733	1 907	2 172	2 095	2 095
nettokostnad/invånare, totalt	1 856	2 034	2 320	2 247	2 248
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %
utgifter, totalt	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %

3.3.1. Skol- och bildningsnämnden administration

Organisationsplan 1 140 241

Administration	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	20 583	21 430	25 390	25	25
Förändring		4 %	18 %	0 %	0 %
INKOMSTER	582	0	0	0	0
Förändring		-100 %	0 %	0 %	0 %
NETTO, externa	20 001	21 430	25 390	25	25
Förändring		7 %	18 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	383	472	470	0	0
Förändring		23 %	0 %	0 %	0 %
NETTO, interna	383	472	470	0	0
Förändring		23 %	0 %	0 %	0 %
Totalt					
UTGIFTER	20 966	21 902	25 860	25	25
Förändring		4 %	18 %		
INKOMSTER	582	0	0	0	0
Förändring		-100 %	0 %		
NETTO, totalt	20 384	21 902	25 860	25	25

Verksamhet

Skol- och bildningsnämndens verksamhet stadgas bland annat i grundskolelagens § 7. Nämnden skall leda och övervaka kommunens skolväsende, följa skolans undervisning och övriga verksamheter samt verka för skolväsendets utveckling. För verksamheten finns en gemensam skoldirektörstjänst för kommunerna på norra Åland. Tjänsten administreras av Norra Ålands högstadiedistrikt.

Förutom skolverksamheten lyder även eftermiddagsverksamheten, barnomsorgen, fritidsverksamheten och biblioteks- och kulturverksamheten under skol- och bildningsnämnden. Skoldirektören är föredragande i nämnden och bistås i beredningen av ärenden av ledningsgruppen som består av skoldirektören, barnomsorgsledaren, fritidsledaren, skolföreståndaren och bibliotekarien.

Vision

Skol- och bildningsnämnden målsättning är att ge allmänbildande kunskaper och färdigheter som möjliggör att den enskilda individen utvecklas utifrån den egna förmågan.

Verksamhetsmål år 2009

Skol- och bildningsnämnden kommer att verka för att de resurser som beviljats nämnden utnyttjas på bästa sätt. Nämnden kommer att verka för att samarbetet mellan nämndens olika verksamhetsområden ytterligare utvecklas liksom samarbetet med i första hand de övriga norråländska kommunerna.

Förändringar år 2009

Grundavtalet för Norra Ålands högstadiedistrikt möjliggör att avtal om gemensam barnomsorgsledare och specialbarträdgårdslärare kan ingås.

För Sunds del finns i första hand intresse av en gemensam specialbarträdgårdslärare men det finns även behov av en gemensam barnomsorgsledare.

Verksamhetsmål år 2010-2011

Skol- och bildningsnämndens målsättningar för åren 2010-2011 följer nämndens målsättningar för år 2009.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	19	20	24	23	23
Nettokostnad/invånare, totalt	19	21	24	23	23
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	3 %	0 %	0 %	0 %	0 %
utgifter totalt	3 %	0 %	0 %	0 %	0 %

3.3.2. Lågstadieverksamhet

Organisationsplan 1 140 242

Lågstadieverksamhet	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	709 034	736 450	777 660	778	778
Förändring		4 %	6 %	0 %	0 %
INKOMSTER	8 915	18 550	11 300	11	11
Förändring		108 %	-39 %	0 %	0 %
NETTO, externa	700 119	717 900	766 360	766	766
Förändring		3 %	7 %	0 %	0 %
Internas					
UTGIFTER	86 996	83 230	91 220	92	93
Förändring		-4 %	10 %	1 %	1 %
INKOMSTER	42	0	0	0	0
Förändring		-100 %	0 %	0 %	0 %
NETTO, interna	86 954	83 230	91 220	92	93
Förändring		-4 %	10 %	1 %	1 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	6 970	7 600	8 110	9	8
Förändring		9 %	7 %	6 %	-2 %
Totalt					
UTGIFTER	803 000	827 280	876 990	879	879
Förändring		3 %	6 %		
INKOMSTER	8 957	18 550	11 300	11	11
Förändring		107 %	-39 %		
NETTO, totalt	794 043	808 730	865 690	867	867
Förändring		2 %	7 %		

Verksamhet

Verksamhetsområdet omfattar Sunds skola årskurserna 1-6, läromedelscentralen samt eftermiddagsvården av skolbarn.

Sunds skola svarar för kommunens undervisning i årskurserna 1-6. Elevantalet för budgetåret 2009 är under vårterminen 64 indelade i fem undervisningsgrupper, åk 1-2 är en sammansatt klass med en gemensam klasslärare. Under höstterminen har skolan 63 elever och eleverna är fortfarande indelade i fem undervisningsgrupper med varsin klasslärare. Skolan har sex inrättade klasslärartjänster och en tjänst i samordnad specialundervisning. Utöver ovannämnda inrättade tjänster har kommunen en timlärare i bisyssla anställd 8 veckotimmar och 4 veckotimmar språk köps från NÅHD.

Under året finns behov av två elevassistenter samt en resurslärare under vårterminen.

På servicesidan finns en kock, ett köksbiträde/lokalvårdare och en lokalvårdare anställda.

Vid uppgörande av budgeten har de givna ramarna tagits i beaktande. På grund av investeringsbehov finns dock extra anslag upptagna i investeringsbudgeten.

Vision**”Att bry sig om”**

Visionen skall inspirera såväl elever som personal till ett gott arbete i Sunds skola.

Sunds skola skall vara en skola med en pedagogisk inriktning där samarbete och flexibel samverkan betonas. Elevens lärande, utveckling och välmående skall sättas i centrum i allt vårt arbete. Eleverna skall tränas och utvecklas för att vara maximalt förberedda för vårt samhälle och för vidare skolgång såväl socialt som kunskapsmässigt.

Skolan skall skapa arbetsglädje och stimulans för samtliga i skolan.

Verksamhetsmål år 2009

Landskapet Ålands läroplan för grundskolan utgår från lärarnas pedagogiska kompetens och de lokala beslutsfattarnas utbildningspolitiska vilja och förmåga att utveckla det praktiska skolarbetet. Den utökade finansiella självbestämmanderätten ger kommunerna möjlighet att inom läroplanens gränser fritt utveckla sin skolpolitik. (Lp s. 6)

För 2009 bör målsättningen vara att bibehålla timresursen på 164 vt för att göra det möjligt för personalen att på ett ändamålsenligt sätt sköta undervisningen i skolan. Skolan har med denna timresurs rimlig storlek på undervisningsgrupperna och fördelningen mellan klasserna ser ut på följande sätt:

Våren 2009

Åk 1-2	6+6 elever	1 klasslärare
Åk 3	15 elever	1 klasslärare
Åk 4	11 elever	1 klasslärare
Åk 5	15 elever	1 klasslärare
Åk 6	11 elever	1 klasslärare

1 resurslärare

1 speciallärare 24 vt

1 föreståndare med 14 vt undervisningsskyldighet

8 vt gymnastik

4 vt språk från GHS

2 assistenter

Hösten 2009

Åk 1	10 elever	1 klasslärare
Åk 2-3	6+6 elever	1 klasslärare
Åk 4	15 elever	1 klasslärare
Åk 5	11 elever	1 klasslärare
Åk 6	15 elever	1 klasslärare

1 speciallärare 24 vt

1 föreståndare med 14 vt undervisningsskyldighet

7 vt musik

4 vt språk från GHS

2 assistenter

Målsättningar år 2009-2011:

- ❖ Leva upp till rekommendationen om 13-17 elever per undervisningsgrupp.
- ❖ Aktivt arbeta med att förbättra studieresultaten i svenska, matematik och engelska.
- ❖ Fortsätta det förebyggande arbetet mot mobbning för att öka elevernas välmående och trivsel i skolan.
- ❖ Eleverna ska bry sig om varandra och sin omgivning.
- ❖ Arbeta för att skapa samförstånd mellan elever och lära dem acceptera olikheter.
- ❖ Utveckla en god kontakt och ett gott samarbete med föräldrar samt skapa en positiv bild av vår skola.
- ❖ Utveckla skolgården och det närliggande området för att kunna erbjuda mångsidiga och ändamålsenliga aktiviteter.
- ❖ Förbättra arbetsmiljön för alla som arbetar i skolan.

Nyckeltal

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	666	682	722	696	696
Nettokostnad/invånare totalt	755	769	816	788	788
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %
utgifter, totalt	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %

Budget 2008

Elevantal vt 80/ ht 68
Timresurs vt 193/ ht 164
Timresurs / elev Vt 2,41/ ht 2,41

Budget 2009

Elevantal vt 65/ht 63
Timresurs 164
Timresurs / elev Vt 2,52/ht 2,60

3.3.3. Utbildningsanstalter

Organisationsplan 1 140 243

Utbildningsanstalter	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	547 703	633 930	719 440	719	719
Förändring		16 %	13 %	0 %	0 %
NETTO, externa	547 703	633 930	719 440	719	719
Förändring		16 %	13 %	0 %	0 %

Verksamhetsområde

Verksamhetsområdet omfattar kostnaderna för Norra Ålands högstadiedistrikt. Från och med hösten år 2008 ökade antalet elever för Sunds del i högstadiet och detta har inneburit en större ökning av anslaget för denna verksamhet. I anslaget ingår även kostnader för specialklass.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	521	603	678	654	654
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1

3.3.4. Medborgarinstitut

Organisationsplan 1 140 244

Medborgarinstitut	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	15 013	14 140	14 700	15	15
Förändring		-6 %	4 %	0 %	0 %
NETTO, externa	15 013	14 140	14 700	15	15
Förändring		-6 %	4 %	0 %	0 %

Verksamhetsområde

Kommunen har tecknat avtal med Mariehamns stad om fortsatt samarbete kring medborgarinstitutet i Mariehamn. Avtalet bygger på en fördelning av kostnaderna enligt antalet invånare i åldersgruppen 18-79 år. Mariehamns stad åtar sig en kostnad för huvudmannafördel enligt 50.000 euro.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	14	13	14	14	14
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1

3.3.5 Barnomsorg

Organisationsplan 1 140 245

Barnomsorg	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	445 698	508 970	694 850	695	695
Förändring		14 %	37 %	0 %	0 %
INKOMSTER	54 908	52 600	86 000	86	86
Förändring		-4 %	63 %	0 %	0 %
NETTO, externa	390 790	456 370	608 850	609	609
Förändring		17 %	33 %	0 %	0 %
Internas					
UTGIFTER	24 550	26 570	37 520	45	46
Förändring		8 %	41 %	20 %	2 %
NETTO, interna	24 550	26 570	37 520	45	46
Förändring		8 %	41 %	20 %	2 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	1 974	1 946	3 120	3	2
Förändring		-1 %	60 %	-12 %	-36 %
Totalt					
UTGIFTER	472 222	537 486	735 490	743	743
Förändring		14 %	37 %		
INKOMSTER	54 908	52 600	86 000	86	86
Förändring		-4 %	63 %		
NETTO, totalt	417 314	484 886	649 490	657	657
Förändring		16 %	34 %		

Verksamhet

Resultatområdet omfattar barnomsorg vid Tosarby daghem, familjedagvård, hemvårdsstöd för barn och övrig barnomsorg som köptjänster.

Tosarby daghem

Daghemmet, som är inrättat i Tosarby gamla folkskola, invigdes i augusti 1988, med en tillbyggnad av avdelning II som togs i bruk augusti 1992. Verksamheten vid Tosarby daghem riktar sig till barn upp till 6 år. Hösten 2008 ökade behovet av barnomsorgsplatser och en arbetsgrupp för planering av den framtida barnomsorgen tillsattes. Utgående från gruppen arbetsresultat konstaterades att vinden vid nuvarande Tosarby daghem bör renoveras och göras till en avdelning med 16 platser för stora barn. Avdelning III för små barn startades den 6 augusti 2008, till en början med 6 barnomsorgsplatser, och en personalstyrka på en 100 % barnträdgårdslärare och en 35 % barnskötare. Avd III utlokaliseras, under renoveringstiden, till Finby, där daghem och eftermiddagsverksamhet samarbetar verksamhetsåret 2008-09.

Familjedaghem

Daghemsverksamhet som omfattar högst 6 barn bedrivs i familjedaghem. Det senaste året har en familjedagvårdare i Smedsbole varit anställd.

Hemvårdsstöd för barn

Resultatområdet omfattar stöd för vård av barn i hemmet från det att föräldraledigheten upphör fram tills det att barnet fyller 3 år.

Övrig barnomsorg

Enskilda daghem har, om de godkänns av förläggningsskommunen, rätt till ersättningsandel från barnens hemkommun. Ersättningsandelen beräknas enligt förordning.

Allmänna målsättningar

Barnomsorgen skall genom god omvårdnad, lekmöjligheter och pedagogisk verksamhet bidra till att barnen får goda uppväxtvillkor. Barnomsorgen skall tillsammans med hemmet, utgående från barnets ålder och individuella behov, främja en allsidig fysisk, emotionell och social utveckling. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt att varje barn erhåller gynnsamma förutsättningar för en god skolstart. Alla barn erhåller förundervisning. Förundervisningens grunder finns integrerad i hela verksamheten på daghemmet. Barnomsorgsavgifter uppbärs och fastställs enligt gällande lagstiftning.

Verksamhetsmål 2009

Tosarby daghem

Verksamhetsmålet är att ha ett fungerande daghem med nystartad avdelning III som samarbetar med eftermiddagshemsverksamheten i Finby. Ombyggnaden av Tosarby daghems vindsvåning, till en avdelning för stora barn, ska vara inflyttningsklar till hösten 2009. Den nuvarande avdelning I flyttar upp en våning och den utlokaliserade avdelning III flyttar in i markplan. Resultatet blir ett daghem med 48 barnomsorgsplatser, fördelade på tre avdelningar, avd I för små barn med 12 platser, avd II för stora barn med 20 platser och avd III för stora barn med 16 platser. Detta innebär att det även kommer att behövas en utökning av kock och städare. Även ytterligare barnskötare/avdelningsresurs kommer att behövas till nuvarande avdelning III, vartefter barnantalet ökar.

Barnomsorgen skall utvecklas och förändras och motsvara den aktuella barnpedagogiken, men ändå behålla välfungerande metoder och arbetssätt. God omvårdnad och pedagogisk verksamhet är grunden och leken får en central plats i barnets vardag på daghemmet.

Motivering

Rätten till välfungerande barnomsorg är fastställd i lag och det är viktigt att kommunen har en god framförhållning. Målet är ett fungerande Tosarby daghem, som från och med hösten 2009, delvis har nya utrymmen och alla tre avdelningar under samma tak. Då kan avdelningarna samarbeta sinsemellan vilket ger en liten kommun stor flexibilitet och enkelhet. För att underlätta uppfyllandet av verksamhetsmålen skall kommunen erbjuda resurser i form av utrymme, medel, personal och fortbildning.

Arbetsplaner

Arbetsplanen för Tosarby daghem revideras årligen. Föräldrarna får ta del av den i samband med inskolningen och den utgör grunden för daghemmets verksamhet. En planeringsdag per år kommer att hållas för personalen. Under den årliga planeringsdagen uppbärs ingen barnomsorgsavgift. Daghemmet har stängt veckorna 29-32, eftersom barnantalet är mycket lågt och för att minska lönekostnader.

Familjedagvård

Kommunen ska fortsättningsvis kunna erbjuda familjedagvård. Den här formen av barnomsorg är efterfrågad, dessutom enkel och förmånlig för kommunen. Kommunen har nu just en familjedagvårdare i Smedsböle som fortsätter sin verksamhet.

Hemvårdsstöd för barn

Antalet födslar i kommunen har varit många de senaste åren, vilket innebär att hemvårdsstöden har ökat.

Övrig barnomsorg

Kommunen går in för ett samarbete kring en specialbarnträdgårdslärare under Norra Ålands Högstadiedistrikt.

Verksamhetsmål 2010-2011

Verksamhetsmålen på sikt är ett välfungerande daghem med tre avdelningar, i delvis nya utrymmen. Personalen ska finnas/utökas enligt barnantalet, vilket borde hållas stabilt under de kommande åren eftersom antalet födslar i kommunen ökat. Verksamheten ska fortsättningsvis hålla sig ajour med det som händer och jobba aktivt som en fungerande helhet.

Kommunen skall i fortsättningen kunna erbjuda familjedagvård. Daghemmet ska ha ett nära samarbete med familjedagvården och skolan.

Nyckeltal barnomsorg

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009
Antal 0-6 åringar i Sund	83	73	82
Antal barnomsorgsplatser 31.12	42	vt 42/ht 41	vt 48/ht 58
Antal möjliga vårddagar	8 361	9 719	11 826
Antal nyttjade vårddagar, heltid	3 306		
Antal nyttjade vårddagar, deltid	1 729		
Antal nyttjade vårddagar, totalt	5 035		
Beläggningsprocent	60 %	78 %	
Tosarby daghem, avd 1	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009
Heltidsplatser	8/15 (fr 1.10)	15	16/12 (fr 1.8)
Verksamhetsdagar	231	234	233
Antal möjliga vårddagar	2 282	3 510	3 300
Antal nyttjade vårddagar, heltid	886		
Antal nyttjade vårddagar, deltid	434		
Antal nyttjade vårddagar, totalt	1 320		2 640
Beläggningsprocent	58 %	80 %	80 %
Tosarby daghem, avd 2	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009
Heltidsplatser	21	vt 21/ht 20	20
Verksamhetsdagar	231	234	233
Antal möjliga vårddagar	4 851	4 805	4 660
Antal nyttjade vårddagar, heltid	1 773		
Antal nyttjade vårddagar, deltid	1 148		
Antal nyttjade vårddagar, totalt	2 921		

Beläggningsprocent	60 %	80 %	
Tosarby daghem, avd 3	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009
Heltidsplatser			6/16 (fr 1.8)
Verksamhetsdagar			233
Antal möjliga vårddagar			2 468
Antal nyttjade vårddagar, heltid			
Antal nyttjade vårddagar, deltid			
Antal nyttjade vårddagar, totalt			
Beläggningsprocent			
Familjedagvård	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009
Heltidsplatser 31.12	5/6 (fr 1.9)	6	6
Familjedagvårdare	1	1	1
Antal möjliga vårddagar	1 228	1 404	1398
Antal nyttjade vårddagar, heltid	647		
Antal nyttjade vårddagar, deltid	147		
Antal nyttjade vårddagar, totalt	794		
Beläggningsprocent	65 %	75 %	
Hemvårdsstöd			
Familjer med hemvårdsstöd 31.12	17	20	28

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	371	434	574	554	554
Nnettokostnad/invånare totalt	397	461	612	597	597
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	12 %	10 %	12 %	12 %	12 %
utgifter totalt	12 %	10 %	12 %	12 %	12 %

3.3.6. Biblioteks- och kulturverksamhet

Organisationsplan 1 140 246

Biblioteks- och kulturverksamhet	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	51 397	54 480	56 850	57	57
Förändring		6 %	4 %	0 %	0 %
INKOMSTER	4 814	4 660	5 660	6	6
Förändring		-3 %	21 %	0 %	0 %
NETTO, externa	46 583	49 820	51 190	51	51
Förändring		7 %	3 %	0 %	0 %
Internas					
UTGIFTER	5 321	7 650	7 250	9	9
Förändring		44 %	-5 %	22 %	3 %
NETTO, interna	5 321	7 650	7 250	9	9
Förändring		44 %	-5 %	22 %	3 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	0	0	1 040	1	1
Förändring				20 %	0 %
Totalt					
UTGIFTER	56 718	62 130	65 140	67	67
Förändring		10 %	5 %		
INKOMSTER	4 814	4 660	5 660	6	6
Förändring		-3 %	21 %		
NETTO, totalt	51 904	57 470	59 480	61	61
Förändring		11 %	3 %		

Verksamhetsidé

Verksamhetsområdet består av Sunds bibliotek samt kulturverksamhet. Verksamheten skall främja ökat antal besök på biblioteket och skapa förutsättningar för kultur och konstnärlig verksamhet genom att arrangera olika kulturevenemang och även försöka öka kommuninvånarnas intresse för kulturella frågor. Det allmänna utbildningsbehovet och läsintresset skall tillgodoses och även räcka till kommunens grundskolas lånebehov.

Vision

Skapa ett bibliotek som är en oas i Sund där varje låntagare och invånare i Sund skall ha en möjlighet att efter sin förmåga finna något av intresse att läsa eller att se på, t ex konst. Det är viktigt att det finns nya och aktuella böcker för både barn och vuxna.

Sunds bibliotek borde utöka öppethållningstiden, t.ex. med 6 tim. och dagtid.

Målsättning år 2009

Sunds bibliotek strävar till att det finns nya och aktuella böcker och tidningar att låna på biblioteket, samt ordnar olika utställningar och stöder skolbarnens projekt med att ställa ut deras arbeten.

Inom kulturverksamheten arbetar Sunds bibliotek med Bomarsunds utställningen på Telegrafan under juli – augusti, ordnar mindre kulturevenemang på skolan och i biblioteket samt är delaktig i Barnens litteraturdagar på landsbygden 2009.

Målsättning år 2010-2011

Sunds bibliotek vill fortsätta med de projekt som startats i den positiva anda som finns i kommunen, samt samarbeta med föreningarna i Sund, de andra nämnderna och Ålands landskapsregering (museibyran).

Sunds bibliotek vill fortsätta att vara med i det stora projektet Boktalko.

Nyckeltal, biblioteks- och kulturverksamhet

Nyckeltal	Förverkl 07	Budget 08	Budget 09
Antal låntagare	383	370	380
Antal lån	10 522	11 200	11 600
Lån/invånare	10	11	11

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	44	47	48	46	46
Nnettokostnad/invånare totalt	49	55	56	55	55
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	9 %	9 %	10 %	11 %	11 %
utgifter totalt	8 %	8 %	9 %	9 %	9 %

3.3.7. Idrotts- och ungdomsverksamhet

Organisationsplan 1 140 247

Idrott- och ungdomsverksamhet	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	105 739	115 810	121 780	122	122
Förändring		10 %	5 %	0 %	0 %
INKOMSTER	2 682	3 050	3 050	3	3
Förändring		14 %	0 %	0 %	0 %
NETTO, externa	103 057	112 760	118 730	119	119
Förändring		9 %	5 %	0 %	0 %
Internas					
UTGIFTER	1 512	1 860	1 860	2	2
Förändring		23 %	0 %	-1 %	0 %
NETTO, interna	1 512	1 860	1 860	2	2
Förändring		23 %	0 %	-1 %	0 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	2 077	4 050	5 910	7	7
Förändring		95 %	46 %	10 %	9 %
Totalt					
UTGIFTER	109 328	121 720	129 550	131	131
Förändring		11 %	6 %		
INKOMSTER	2 682	3 050	3 050	3	3
Förändring		14 %	0 %		
NETTO, totalt	106 646	118 670	126 500	128	128
Förändring		11 %	7 %		

Verksamhetsområde och ide

Samarbeta och stöda föreningar och organisationer i Sund för att uppnå en bättre friskvård för kommunen invånare. Bygga upp en miljö inom idrotts- och ungdomsverksamheten där alla känner sig trygga och på eget initiativ vill delta i olika former av aktivitet under ledning av kvalificerade ledare.

Målsättningar år 2009

Fortsätta utveckla området runt skolan till kommunens aktivitetscentrum. Färdigställa arbetet med den nya grusplanen. Planera inköp av utrustning till planen och söka delfinansiering av både plan och utrustning med PAF medel (max 50%) Påbörja projekteringen av motionslingan i området. Att i samarbete med föreningarna i kommunen genom ett brett utbud av aktiviteter, höja aktivitetsnivån hos invånarna och förbättra det drog-förebyggande arbete inom kommunen.

Målsättningar för planperioden 2010-2011

Fortsätta arbetet med att färdigställa kommunens aktivitetscentrum vid skolan. Färdigställa motionslingan och komplettera anläggningarna med aktuell utrustning. För detta söker man också PAF medel (max 50%)

Bidrag	Förverkl 07	Budget 2008	Budget 2009
Sunds Idrottsförening	32 000	32 200	33 650
Sunds Ungdomsförening	13 070	17 020	18 250
Ålands 4H-distrikt	2 200	2 100	2 100
Midgård islandshästklubb r.f.	0	1 300	1 300

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	98	107	112	108	108
Nettokostnad/invånare, totalt	101	113	119	116	116
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	3 %	3 %	3 %	2 %	2 %
utgifter totalt	2 %	3 %	2 %	2 %	2 %

3.4. BYGGNADSTEKNISKA NÄMNDEN

3.4.1. Byggnadsinspektionen

Organisationsplan 1 150 250

Byggnadsinspektionen	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	55 720	60 760	71 765	72	72
Förändring		9 %	18 %	0 %	0 %
INKOMSTER	42 712	47 440	48 670	49	49
Förändring		11 %	3 %	0 %	0 %
NETTO, externa	13 008	13 320	23 095	23	23
Förändring		2 %	73 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	2 662	3 275	3 270	3	3
Förändring		23 %	0 %	-1 %	0 %
NETTO, interna	2 662	3 275	3 270	3	3
Förändring		23 %	0 %	-1 %	0 %
Totalt					
UTGIFTER	58 382	64 035	75 035	75	75
Förändring		10 %	17 %		
INKOMSTER	42 712	47 440	48 670	49	49
Förändring		11 %	3 %		
NETTO, totalt	15 670	16 595	26 365	26	26
Förändring		6 %	59 %		

Verksamhet

Resultatområdet omfattar byggnadsnämnden och byggnadsinspektionen och förvaltas av byggnadstekniska nämnden. Sunds kommun är huvudman för en gemensam byggnadsinspektion med Saltviks kommun.

Förändringar i verksamheten

Landskapsregeringen har under de senare åren överfört allt fler uppgifter i anslutning till kommunerna gällande mindre avloppsanläggningar. När nya miljöskyddslagen träder i kraft kommer kommunen även att få överta övervakningsansvaret av dessa anläggningar. Med anledning av detta intas nu i budgeten för kommande år ett anslag för en gemensam miljöinspektör.

Verksamhetsmål 2009

Ett samarbete kring en gemensam miljöinspektör mellan fler kommuner samt ett utökat samarbete kring byggnadsinspektionen.

Verksamhetsmål 2010-2011

Att arbeta för en gemensam byggnadsinspektion för fasta Ålands landskommuner.

	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009
Byggnadslov	32	50	50
Syner	91	120	120
Avloppstillstånd nybyggnad	Tot 8	8	8
Avloppstillstånd ombyggnad		5	5
Sammanträden	10	10	10

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	12	13	22	21	21
Nettokostnad/invånare, totalt	15	16	25	24	24
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	77 %	78 %	68 %	68 %	68 %
utgifter totalt	73 %	74 %	65 %	65 %	65 %

3.4.2. Tekniska sektorn

Tekniska sektorn	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	375 964	513 850	505 100	505	505
Förändring		37 %	-2 %	0 %	0 %
INKOMSTER	267 377	304 970	276 350	316	316
Förändring		14 %	-9 %	0 %	0 %
NETTO, externa	108 587	208 880	228 750	189	189
Förändring		92 %	10 %	0 %	0 %
Internas					
UTGIFTER	9 809	2 437	11 040	11	11
Förändring		-75 %	353 %	0 %	0 %
INKOMSTER	182 152	183 619	199 730	234	247
Förändring		1 %	9 %	17 %	5 %
NETTO, interna	-172 343	-181 182	-188 690	-223	-236
Förändring		5 %	4 %	18 %	6 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	158 886	184 600	185 960	257	290
Förändring		16 %	1 %	38 %	13 %
Totalt					
UTGIFTER	544 659	700 887	702 100	773	806
Förändring		29 %	0 %		
INKOMSTER	449 529	488 589	476 080	550	563
Förändring		9 %	-2,56 %		
NETTO, totalt	95 130	212 298	226 020	223	243
Förändring			6,46 %		

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	103	199	178	172	172
Nettokostnad/invånare, totalt	90	202	175	203	221
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas					
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	71 %	59 %	63 %	63 %	63 %
nettoutgifter, totalt	83 %	70 %	74 %	71 %	70 %

3.4.2.1. Administration

Organisationsplan 1 151 251

Administration	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	53 202	57 670	59 720	60	60
Förändring		8 %	4 %	0 %	0 %
NETTO, externa	53 202	57 670	59 720	60	60
Förändring		8 %	4 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	1 981	2 437	2 430	2	2
Förändring		23 %	0 %	0 %	0 %
NETTO, interna	1 981	2 437	2 430	2	2
Förändring		23 %	0 %	0 %	0 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	59	0	0	0	0
Förändring		-100 %			
Totalt					
UTGIFTER	55 242	60 107	62 150	62	62
Förändring		9 %	3 %		
NETTO, totalt	55 242	60 107	62 150	62	62
Förändring		9 %	3 %		

Verksamhet

Tekniska sektorn handhar förvaltningen av det kommunala vattendistributionsnätet, avloppsledningar med tillhörande reningsverk, kommunalvägarna, badstränderna, avfallshanteringen, kommunens fastigheter samt förvaltning av kommunens skogsegendomar.

Personal (i % av heltid)

Kommuntekniker, 80 %

Fastighetsskötare, 100 %

Serviceman, 100 %

Byråsekreterare, 20 %

Verksamhetsmål 2009

Verka för att få en kontinuerligt fungerande verksamhet

Budgeten ökas med 10.000 € med motiveringen att vid behov kunna ta in extra personal inom tekniska sektorn för att ordentligt kunna sköta fastigheterna som föråldras och kravet på skötsel ökar. Våtkomposten körs också igång.

Verksamhetsmål 2010-2011

Verksamheten och förvaltningen av fastigheter och anläggningar fortgår på ett ändamålsenligt sätt.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	51	55	56	55	55
Nettokostnad/invånare, totalt	53	57	59	56	56
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1

3.4.2.2. Lokaltjänster

Organisationsplan 1 151 252

Lokaltjänster	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	229 041	300 630	300 730	301	301
Förändring		31 %	0 %	0 %	0 %
INKOMSTER	208 017	215 720	206 750	207	207
Förändring		4 %	-4 %	0 %	0 %
NETTO, externa	21 024	84 910	93 980	94	94
Förändring		304 %	11 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	7 780	0	8 560	9	9
Förändring				0 %	0 %
INKOMSTER	174 324	183 619	191 120	226	238
Förändring		5 %	4 %	18 %	6 %
NETTO, interna	-166 544	-183 619	-182 560	-217	-230
Förändring		10 %	-1 %	19 %	6 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	128 300	142 645	145 600	213	242
Förändring		11 %	2 %	46 %	14 %
Totalt					
UTGIFTER	365 121	443 275	454 890	523	552
Förändring		21 %	3 %	-100 %	6 %
INKOMSTER	382 341	399 339	397 870	433	445
Förändring		4 %	0 %	-100 %	3 %
NETTO, totalt	-17 220	43 936	57 020	90	106
Förändring		-355 %	30 %		

Verksamhet

Verksamheten omfattar förvaltningen av kommundgården, skolan, daghemmet, brandstationen och biblioteket samt 60 st lägenheter i kommunens hyreshus. En av lägenheterna i Finby hyreshus används för skol- och eftermiddagsverksamhet.

Lägenheter	Bygg.år	Lägh	Uthyrd Yta/hus	Ingår i hyran
Smedsböle III-IV	1990	4	300	
Stenbacka		6	377	värme
Sundby IV	1992	9	466	värme
Ruddammen	1987	5	218	varmvatten
Stenhaga	1984	5	360	värme
Smedsböle I	1981	2	152	
Smedsböle II	1982	2	150	

Hemgården	1989	8	275	värme
Finby hyreshus	1955	3	299	värme
Tosarby		2	170	värme
Tallgården		14	438	värme

Målsättningar 2009

Underhållet av fastigheterna sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt sätt.

Underhållet sköts på sånt sätt att störningar och skador kan förebyggas.

Arbetet för att få ner energikostnaderna i fastigheterna fortsätter.

Kommunala byggnader

Oljepriserna och elpriserna fortsätter att stiga. Kartläggning och undersökning av alternativa uppvärmningsmöjligheter fortsätter.

Tallgårdens om- och tillbyggnad sker under 2009. Tosarby daghems ombyggnad av övre våningens lägenheter för daghemsverksamhet sker under 2009. Målning av brandstationens fasader.

Utbyte av lekredskap på Tosarby daghem fortsätter.

Hyreshus och övrig fastighetsförvaltning

Kartläggningen och undersökningen av alternativa värmekällor fortsätter.

Om det anses motiverat p.g.a. de stigande energipriserna kan hyrorna justeras.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	20	81	89	85	85
Nettokostnad/invånare, totalt	-16	42	54	82	96
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	91 %	72 %	69 %	69 %	69 %
utgifter totalt	105 %	90 %	87 %	83 %	81 %

3.4.2.3. Avfallshantering

Organisationsplan 1 151 253

Miljövård	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	17 085	2 030	2 090	2	2
Förändring		-88 %	3 %	0 %	0 %
INKOMSTER	8 558	4 700	4 900	5	5
Förändring		-45 %	4 %	0 %	0 %
NETTO, externa	8 527	-2 670	-2 810	-3	-3
Förändring		-131 %	5 %	0 %	0 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	3 215	3 215	3 220	3	3
Förändring		0 %	0 %	0 %	0 %
Totalt					
UTGIFTER	20 300	5 245	5 310	5	5
Förändring		-74 %	1 %		
INKOMSTER	8 558	4 700	4 900	5	5
Förändring		-45 %	4 %		
NETTO, totalt	11 742	545	410	0	0
Förändring		-95 %	-25 %		

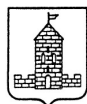
Verksamhet

Verksamheten omfattar hanteringen av retur- och problemavfall. Ålands miljöservice tog över verksamheten 15.01.2006. Ålands miljöservice ansvarar för avfallshanteringen i kommunen och arrenderar även kretsloppsstationen i Svensböle.

Målsättningar 2009-2011

En fortsatt utredning av alternativ till avfallshanteringen görs under 2009.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	8	-3	-3	-3	-3
Nettokostnad/invånare, totalt	11	1	0	0	0
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	50 %	232 %	234 %	250 %	250 %
utgifter totalt	42 %	90 %	92 %	100 %	100 %

3.4.2.4. Trafikleder och allmänna områden

Organisationsplan 1 151 254

Trafikleder och allmänna områden	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	21 395	31 570	31 650	32	32
Förändring		48 %	0 %	0 %	0 %
INKOMSTER	5 251	11 000	11 000	11	11
Förändring		109 %	0 %	0 %	0 %
NETTO, externa	16 144	20 570	20 650	21	21
Förändring		27 %	0 %	0 %	0 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	12 614	13 160	13 420	14	14
Förändring		4 %	2 %	4 %	2 %
Totalt					
UTGIFTER	34 009	44 730	45 070	46	46
Förändring		32 %	1 %		
INKOMSTER	5 251	11 000	11 000	11	11
Förändring		109 %	0 %		
NETTO, totalt	28 758	33 730	34 070	35	35
Förändring		17 %	1 %		

Verksamhet

Verksamheten omfattar skötsel och underhåll av de kommunala vägarna och byggnadsplane vägarna med en sammanlagd längd av cirka 16 km, plogning av privata infarter, skötsel av badstränderna och rastplatsen samt gatubelysning.

KOMMUNAL VÄGAR	LÄNGD	BY
<i>Nya fastställda namn</i>		
Brokärrsvägen	300	Kulla
Tomtens väg	700	Kastelholm
Gesterbyvägen	840	Gesterby
Domarbölevägen	2300	Domarböle
Höcklevägen	900	Tranvik
Svensbölevägen	1250	Svensböle
Södra Finby gatan	580	Finby
Storängsgatan	1463	Finby
Gunnarsbyvägen	1200	Gunnarsby
Norra Bomarsundsvägen	905	Bomarsund
Persbyvägen	890	Persby
Delviksvägen	220	Mångstekta
Sandbackavägen	540	Mångstekta
Ollasvägen	180	Mångstekta
Norrbygatan	425	Mångstekta
Mellanbergsvägen	1090	Hulta

Strömbolstadvägen	290	Strömbolstad
Verkolmsvägen	425	Högbolstad
Klippanvägen	344	Finby

BOSTADSGATOR		
Västersvedsvägen	275	Sundby
Ruddammsvägen	170	Sundby
Lisafastersgränd	350	Smedsböle
Smedsvägen	175	Smedsböle
Fridhemsvägen	440	Prästö
Penelopevägen	120	Prästö
Heklavägen	45	Prästö

Verksamhetsmål 2010-2011

Kommunal vägar

Budgerat för normalt underhåll av vägarna.

Enskilda vägar (snöplogning av privata infarter)

Snöplogningen skall vara självbärande

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	15	20	19	19	
Nettokostnad/invånare, totalt	27	32	32	32	32
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	25 %	35 %	35 %	34 %	34 %
utgifter totalt	15 %	25 %	24 %	24 %	24 %

3.4.2.5. Affärsverk

Organisationsplan 1 151 255

Affärsverk	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	55 194	121 600	110 510	111	111
Förändring		120 %	-9 %	0 %	0 %
INKOMSTER	41 453	71 650	50 900	91	91
Förändring		73 %	-29 %	0 %	0 %
NETTO, externa	13 741	49 950	59 610	20	20
Förändring		264 %	19 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	49	0	50	0	0
Förändring		-100 %	100 %	0 %	0 %
INKOMSTER	7 828	0	8 610	9	9
Förändring		-100 %	100 %	0 %	0 %
NETTO, interna	-7 779	0	-8 560	-9	-9
Förändring		-100 %	100 %	0 %	0 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	14 698	25 580	23 720	27	30
Förändring		74 %	-7 %	14 %	12 %
Totalt					
UTGIFTER	69 941	147 180	134 280	138	141
Förändring		110 %	-9 %		
INKOMSTER	49 281	71 650	59 510	100	100
Förändring		45 %	-20 %		
NETTO, totalt	20 660	75 530	74 770	38	41
Förändring		266 %	-1 %		

Verksamhet

Verksamheten omfattar distribution av vatten till abonnenter i Björby, Brändbolstad, Strömbolstad, Bomarsund och Prästö. Rening av avloppsvatten från abonnenter i Smedsbole och Mångstekta hyreshus. I Bomarsund finns en våtkomposteringsanläggning där svartvatten från turistanläggningar och hushåll i Bomarsund och på Prästö behandlas. Anläggningen kommer att åter köras igång. Bad-, disk- och tvättvatten från dessa hushåll infiltreras i infiltrationer och markbäddar som är placerade i anslutning till fastigheterna.

Avloppsvatten från Finby och Sundby levereras via Norra Ålands avloppsvattens ledning till Lotsbroverket i Mariehamn.

Verksamhetsmål 2009-2011

Ansluta nya abonnenter till överföringsledningen till Lotsbroverket genom att bygga ut ledningsnätet i kommunen. Våtkompostanläggningen tas i bruk.

Ansluta nya abonnenter till kommunens vattenledningsnät.

Vattenförsörjningen

Ansluta nya abonnenter till kommunens vattenledningsnät.

Avloppsverk

Ansluta nya abonnenter till ledningsnätet genom att bygga ut ledningsnätet på lämpliga områden och enligt plan.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	13	47	18	18	18
Nettokostnad/invånare, totalt	20	72	33	35	37
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	75 %	59 %	82 %	82 %	82 %
utgifter totalt	70 %	49 %	74 %	72 %	71 %

3.4.2.6. Jord- och skogsbrukslägenheter

Organisationsplan 1 151 256

Jord- och skogsbrukslägenheter	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
UTGIFTER	47	350	400	0	0
Förändring		645 %	14 %	0 %	0 %
INKOMSTER	4 098	1 900	2 800	3	3
Förändring		-54 %	47 %	0 %	0 %
NETTO, externa	-4 051	-1 550	-2 400	-2	-2
Förändring		-62 %	55 %	0 %	0 %

Verksamhet

Skogsområdet i Svensböle och Björby samt utarrendering av jakt- och fiskeområden i Björby, samt mark för åkerbruk.

Verksamhetsmål 2009-2011

Sköta skogen i enlighet med uppgjorda planer samt röja och sälja vindfällan. Avverkning enligt skogsbruksplanen.

Fortsatt utarrendering av jakt- och fiskerätter, samt mark för åkerbruk i Björby.

Gallring och skötsel av strandlinjen i Prästösunds bostadsområde.

Intresse finns att köpa av kommunens mark i anslutning till industriområdet.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	-4	-1	-2	-2	-2
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	8719 %	543 %	700 %		

3.5. BRAND- OCH RÄDDNINGSVERKSAMHET

Organisationsplan 1 160 260

Brand-och räddningsverksamhet	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	47 461	58 580	59 520	60	60
Förändring		23 %	2 %	0 %	0 %
INKOMSTER	12 302	8 260	12 650	13	13
Förändring		-33 %	53 %	0 %	0 %
NETTO, externa	35 159	50 320	46 870	47	47
Förändring		43 %	-7 %	0 %	0 %
Interna					
UTGIFTER	17 949	19 195	10 870	11	11
Förändring		7 %	-43 %	4 %	0 %
NETTO, interna	17 949	19 195	10 870	11	11
Förändring		7 %	-43 %	4 %	0 %
Avskrivningar					
UTGIFTER	10 640	8 955	4 920	6	8
Förändring		-16 %	-45 %	17 %	47 %
Totalt					
UTGIFTER	76 050	86 730	75 310	77	79
Förändring		14 %	-13 %		
INKOMSTER	12 302	8 260	12 650	13	13
Förändring		-33 %	53 %		
NETTO, totalt	63 748	78 470	62 660	64	66
Förändring		23 %	-20 %		

Verksamhetsområde

Enligt ÅFS 106/06 skall kommunen trygga kommuninnevånarnas säkerhet samt bedriva förebyggande verksamhet bl.a. genom att utföra brandsyner, sotning samt intern utbildning i företag och organisationer samt för allmänheten.

Sund kommun samverkar med Jomala om en räddningschef, en brandinspektör och räddningsnämnd vilket också innefattar befolkningsskyddet där Sunds kommun är huvudman.

Verksamhetsmål 2009

Bibehålla brandkårens utryckningsnivå och kompetens

Brandsynsverksamhet i allmänna fastigheter fortgår.

Åtgärder: Nämnden skall övervaka kommunens brand- och räddningsväsende.

Uppföljning

Verksamhetsberättelse och bokslut.

Budget 2009

Sparåtgärder de senaste åren har urholkat verksamhetsresurserna så att i dag saknas medel för bedrivande av effektiv skolning och övningsmateriel samt möjligheter till fortbildning inom verksamheten så budgetens drift borde ökas med 10% för att uppnå en säkrare nivå i framtiden för brandkårens verksamhet.

Ekonomiplan 2009-2011

Drift oförändrad förutom bränslekostnader och uppvärmning av brandstation lönekostnader justeras med avtal.

Befolkningsskydd

Verksamhetsområde

Ansvara för de övergripande och förebyggande samt skolningsverksamheten i kommunerna och uppföljning av beredskapsplaner

Personal

Befolkningsskyddschef 20%

Sund verkar i samarbete med kommunerna Finström, Jomala, Lemland, Lumparland, Eckerö, Saltvik, Geta och Vårdö för en gemensam tjänst som befolkningsskyddschef

Verksamhetsmål 2009

Uppföljning av beredskapsplaner och skolning

Åtgärder: Revidering av befintliga beredskapsplaner.

Uppföljning: Verksamhetsberättelse och bokslut

Sunds frivilliga brandkår

Verksamhetsområde

Sund FBK har i avtal med kommunen förbundit sig att upprätthålla vad som avses i ÅFS 106/06 gällande brand- och räddning samt oljeskydd.

Alla i kommunerna befintliga personer, inrättningar och företag skall få snabb och effektiv hjälp vid olyckor.

Personal: Frivilliga brandmän 10 + 1 befäl i avtal med kommunen

Verksamhetsmål 2009

Bibehålla brandkårernas utryckningsnivå och kompetens.

Åtgärder: Nämnden skall övervaka kommunernas brand- och räddningsväsende.

Uppföljning: Verksamhetsberättelse och bokslut.

Investeringar:

2010 I-R Kamera 12.000

Motivering till anskaffningen enligt följande:

För att underlätta arbetet för brandmännen att söka efter brandhärddar i vägg/golv och tak konstruktioner samt eliminera spridningsrisker i konstruktioner som inte syns visuellt.

Kameran är också effektiv vid sök efter personer i rökfyllda utrymmen vilket kan vara livsavgörande för den person som skall räddas.

Ett sök av rökdykare kan utföras effektivt genom ex. ett dörrhål eller fönster och inte som nu med ett tidsödande systematiskt sökande i blindo genom rummen.

Även en kostnadsinbesparing på skadat objekt kan hänföras till att mindre områden i konstruktioner skadas eller bryts upp av brandkåren helt i onödan

Kameran skall uppfylla kriterierna för användande i varma och våta utrymmen. Målsättningen är att det skall finnas en kamera i alla första utryckningsfordon för snabbt handhavande vid framkomst så att effektiv räddnings och släckningsåtgärd kan vidtas.

2010 släckningsutrustning omfattar 11.000

Kompressor till station

Uppdatering av dator

Virve Handradio till SU 17

5st Larmställ + hjälmar, bälte och stövlar till nya brandkårister.

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	33	48	44	43	43
Nettokostnad/invånare, totalt	61	75	59	58	60
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1
Intäkternas	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
kostnadstäckningsgrad					
externa utgifter	26 %	14 %	21 %	22 %	22 %
utgifter totalt	16 %	10 %	17 %	17 %	16 %

3.6. LANT- OCH SKOGSBRUKSVERKSAMHET

Organisationsplan 1 160 260

Lantbruksverksamhet	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	8 505	12 790	14 510	15	15
Förändring		50 %	13 %	0 %	0 %
NETTO, externa	8 505	12 790	14 510	15	15
Förändring		50 %	13 %	0 %	0 %

Verksamhetsområde

- Lantbruksstödinformation
- Ansvara för
 - mottagning och handläggning av lantbruksstöd
 - kontroller i enlighet med kommissionens fastställda kontrollförteckningar
 - behandling av stöd- och betalningsbeslut
- Värdering av skörde- och hjorddjursskador
- Utlåtande om avträdelsestödansökningar

Verksamhetsmål 2009

Verksamheten är i huvudsak reglerad av Jord- och skogsbruksministeriet (JSM) och EU. Målsättningen är att uppfylla krav och direktiv som dessa ställer på kommunens landsbygdsnäringsmyndighet samt att utföra stödutbetalningar omgående när betalningstillstånd därtill har utfärdats.

Åtgärder

Delta i kurser och infotillfällen angående stödhanteringen samt hålla sig ajour med lagar och förordningar som berör stödsystemen.

Uppföljning

Länsstyrelsen på Åland utför årligen kommunövervakning varvid säkerställs att de åländska kommunerna uppfyller de åtaganden som ålagts dem enligt lagen om förvaltning av landsbygdsnäringar. Enligt ett centraliserat urval gjort av kontrollenheten vid JSM:s jordbruksavdelning skall minst 25% av kommunerna på Åland årligen övervakas, dock så att varje kommun övervakas minst vart femte år.

Personal

Befattning	2008	2009
Lantbrukssekreterare	1,0	1,0
Lantbrukskanslist	0,6	0,6

Budget 2009

Lantbruksnämndens budget utgörs enbart av en driftsbudget som förutom lönekostnader omfattar kostnader för allmänt löpande kontorsarbete. Eftersom det inte finns planer på förändringar /utökning av verksamheten eller personalstyrkan anses det inte finnas behov av utökade anslag.

Ekonomiplan 2010-2011

Jord- och skogsbruksministeriet har tillsatt en arbetsgrupp för att utreda alternativ till utveckling av förvaltningen av jordbruksstöd. Den nya förvaltningsmodellen som är tänkt att införas år 2010 kan få konsekvenser för lantbruksverksamheten i kommunerna vilka i dagsläget är svåra att förutse.

Investeringar

Inga investeringar under planeperioden.

Nyckeltal för verksamheten i Sund	Budgetförsl. 2009	Budget 2008	Bokslut 2007
Antal			
-aktiva jordbr.lägenh.	46	47	50
-ansökningar	158	150	174
Lantbruksstöd ur EU- och statskassan förmedlat av kommunen 1 000 €	540	470	620

Nyckeltal, totalt för samarbetskommunerna	Budgetförsl. 2009	Budget 2008	Bokslut 2007
Antal			
-aktiva jordbr.lägenh.	260	271	275
-ansökningar	843	766	856
Lantbruksstöd ur EU- och statskassan förmedlat av kommunen, 1 000 €	2 825	2 465	3 123

Nyckeltal	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
Kostnad/invånare netto externt	8	12	14	14	14
Antal invånare	1 052	1 052	1 061	1	1

Investeringsprogram åren 2009-2011				
		År 2009	År 2010	År 2011
	Totalt €	€	€	€
Husbyggnad				
Tallgården, om- och tillbyggnad	3 550 000	1 600 000	1 400 000	550 000
Tosarby daghem, avd 3	594 500	564 500		30 000
Brandstationen, färdigställande av inre utrymmen och fasadmålning	25 000		25 000	
Finby hyreshus, byte av takmaterial till valsat plåttak	80 000		80 000	
Fastigheter, åtgärder för att sänka driftskostnaderna	40 000		20 000	20 000
Biblioteket, fasadmålning	20 000		20 000	
Publik egendom				
Tosarby daghem, gårdsplanen, staket, häck, lekredskap, stranden	10 000	5 000	5 000	
Gatubelysning, Västersvedvägen	6 000		6 000	
Gatubelysning, Finby	10 000			10 000
Infartsväg till skolan	35 000			35 000
Förverkligande av skolgårdsplanering	10 000		10 000	
Motionsbana	28 000		28 000	
Utrustning till grusplanen	25 000		25 000	
Lös egendom				
Sunds skola, Nytt ringsystem	4 500		4 500	
Sunds skola, Installation av automatiskt brandlarm	17 000		17 000	
Sunds skola, flyttning av kylkompressorer från köket till utsidan av byggnaden	4 500		4 500	
Installation av vacuumtoaletter, Bomarsund/Prästö	30 000	30 000		
Hemservicebil	13 000	13 000		
Tallgården, avsvalningsskåp	4 500	4 500		
Kommunkansliet, 3 st bärbara datorer,	5 000	5 000		
Kommunkansliet, Abilitas nya ekonomisystem	21 000	5 000	16 000	
Brand- och räddningsnämnden, IR-kamera	12 000		12 000	
Sunds FBK, släckningsutrustning	20 000		10 000	10 000
Tosarby daghem, nya kylar och frysar	5 780	5 780		
Finby skola, datorer	20 000		10 000	10 000
Biblioteket, arbetsdator + program, bok- och tidningshyllor	5 000	5 000		
Affärsverk				
Utbyggnad av avloppsnät	500 000	150 000	150 000	200 000
Investeringar, totalt	5 095 780	2 387 780	1 843 000	865 000
Inkomster, landskapsbidrag	135 000	45 000	45 000	45 000
Investeringar, netto	4 960 780	2 342 780	1 798 000	820 000
Inkomster, lån	2 000 000	1 200 000	800 000	
Skillnad	2 960 780	1 142 780	998 000	820 000

4. Investeringsdelen

Kommunfullmäktige beviljar anslag projektvis för de ändamål och med de begränsningar som kommunfullmäktige eventuellt fastställer i samband med att ett anslag godkänns i budgetens investeringsdel. För att ett anslag skall räknas som en investering bör det överskrida ett belopp om 4.205 € och dessutom anses öka egendomens värde.

De siffror som satts in för projekt under planperioden bör ses som mål och som en prioritering av önskvärda projekt. Förvaltningsorgan är kommunstyrelsen. Verkställighetsbeslut rörande budgetårets projektanslag fattas av kommunstyrelsen, tekniska nämnden eller någon av de byggnadskommittéer som tillsatts, om ärendet delegerats.

4.1. Fast egendom

I budgeten för år 2009 och ekonomiplanen för åren 2010-2011 har inte intagits något anslag för inköp av mark.

4.2. Husbyggnad

Organisationsplan 2 100 002

År 2009

Projekt 1: Om- och tillbyggnad av servicehuset Tallgården, etapp 1; tillbyggnad om 930 m² med 12 nya lägenheter anpassade för effektiviserat serviceboende, ombyggnad av pannrum, skyddsrum, utbyte av golvmaterial i nuvarande matsal, renovering av personalutrymmen samt utbyte av nuvarande takkonstruktion. Anslag 1 600 000 €. Byggnadsarbetena påbörjas i augusti, med undantag för ombyggnaden av nuvarande takkonstruktion, som kan påbörjas tidigare, p.g.a. takets dåliga skick.

Projekt 2: Tosarby daghem, avdelning 3. Anslaget berör om- och tillbyggnad av nuvarande daghemsbyggnad. Tillbyggnaden är ca 60 m² och ombyggnaden av våning 2 i den äldre delen 200 m². Fönster byts i bottenvåningen, fasadpanelen byts ut och huset tilläggsisoleras, samt huset får ett nytt vattentak ca 220 m². Anslag 564 500 €.

År 2010

Projekt 12: Fortsatt om- och tillbyggnad av servicehuset Tallgården, Etapp 1 färdigställs. Anslag 1 400 000 €.

Projekt 13: Färdigställande av de inre utrymmena i brandstationen samt målning av fasaden. Anslag 25 000 €.

Projekt 14: Byte av takmaterial till valsat plåttak på Finby hyreshus. Anslag 80 000 €. Tegelpannorna på det befintliga taket är sköra, ett antal har lossnat och de är mossbeväxta. Det gamla taket håller inte att röra sig på eller att åtgärda.

Projekt 15: Anslag för att sänka driftskostnaderna i kommunens fastigheter om 20 000 €. Anslaget används till exempel för att värmeisolera fastigheterna för att sänka driftskostnaderna.

Projekt 16: Biblioteket i Finby, fasadmålning. Anslag 20 000 €.

År 2011

Projekt 30: Fortsatt om- och tillbyggnad av servicehuset Tallgården. Etapp 2; en renovering av den äldsta delen. 221 m² grundrenoveras och en lättare renovering genomförs på ca 68 m². Vid grundrenoveringen förstoras badrum, dörrarna breddas och värmelednings- och elsyste-
men byts ut. Anslag 550 000 €.

Projekt 31: Tosarby daghem. Byte av nuvarande värmeanläggning. Anslag 30 000 €.

Projekt 32: Anslag för att sänka driftskostnaderna i kommunens fastigheter om 20 000 €. Anslaget används till exempel för att värmeisolera fastigheterna för att sänka driftskostnader-
na.

4.3. Publik egendom

År 2009

Projekt 3: Toaletterna inom kretsloppsavloppssystemet i Bomarsund och Prästö byts mot
vaacumtoaletter. Anslag 30 000 €. För att få våtkomposteringsanläggningen att fungera måste
mängden vatten som finns i materialet som körs dit minska. Lösningen är att installera vaa-
cumtoaletter som spolar 0,5 liter.

Projekt 4: Gårdsplanen vid Tosarby daghem; lekredskap. Anslag 5 000 €.

År 2010

Projekt 17: Gårdsplanen vid Tosarby daghem; staket, häck, lekredskap, stranden. Anslag
5 000 €.

Projekt 18: Gatubelysning på Västersvedsvägen i Sundby. Anslag 6 000 €. De boende på
vägen har år 2003 lämnat in en anhållan om gatubelysning.

Projekt 19: Förverkligande av skolgårdsplanering, etapp 3. Arkitekt Tiina Holmberg har gjort
upp en plan för hur man kan försköna skolgården och göra den mera ändamålsenlig för bar-
nens lek på rasterna.

Projekt 20: Motionsbana i Finby. Anslag 28 000 €.

Projekt 21: Utrustning till grusplanen. Anslag 25 000 €.

År 2011:

Projekt 33: Gatubelysning i Finby. Anslag 10 000 €.

Projekt 34: Byggande av ny infartsväg till skolan. Anslag 35 000 €.

4.4. Lös egendom

År 2009

Projekt 5: Inköp av hemservicebil. Anslag 13 000 €. I dagsläget kör personalen lite över
1 000 km per månad med egna bilar. Hemservicebilen används vid utkörning av mat till åld-
ringarna samt vid städ- och baduppdrag.

Projekt 6: Inköp av avsvälningsskåp till Tallgården. Anslag 4 500 €. Ett svalskåp behövs för att snabbt kunna kyla ner maten som skall transporteras vidare. Myndigheterna ställer krav på att man snabbt skall kunna kyla ner maten som skall transporteras vidare.

Projekt 7: Komplettering av ADB-utrustning till kommunkansliet. Anslag 5 000 €. Ändamålsenliga arbetsredskap är viktiga och datautrustningen behöver därför kompletteras med bärbara datorer.

Projekt 8: Fibernät till kommunkansliet. Anslag 5 000 €.

Projekt 9: Inköp av nya frysar och kylar till köket vid Tosarby daghem. Anslag: 5 780 €.

Projekt 10: Inköp av ny arbetsdator samt program och bok- och tidningshyllor till biblioteket. Anslag 5 000 €.

År 2010

Projekt 22: Sunds skola: nytt ringsystem. Anslag 4 500 €.

Projekt 23: Installation av automatiskt brandlarm till Sunds skola. Anslag 17 000 €.

Projekt 24: Sunds skola: Flyttning av kylkompressorer från köket till utsidan av byggnaden. Anslag 4 500 €.

Projekt 25: Inköp av Abilitas nya ekonomisystem. Anslag 16 000 €. Abilita har förnyat ekonomisystemet och underhållet av det gamla systemet upphör.

Projekt 26: Brand- och räddningsnämnden: IR-kamera. Anslag: 12 000 €.

Projekt 27: Släckningsutrustning till Sunds frivilliga brandkår. Anslag 10 000 €.

Projekt 28: Finby skola: ADB-utrustning. Anslag 10 000 €.

År 2011:

Projekt 35: Släckningsutrustning till Sunds frivilliga brandkår. Anslag 10 000 €.

Projekt 36: Finby skola: ADB-utrustning. Anslag 10 000 €.

4.5. Affärsverk

År 2009

Projekt 11: Utbyggnad av avloppsledningsnät. Anslag 150 000 €. Landskapsbidrag är beräknat till 30 % av kostnaderna eller 45 000 €.

År 2010

Projekt 29: Utbyggnad av avloppsledningsnät. Anslag 150 000 €. Landskapsbidrag är beräknat till 30 % av kostnaderna eller 45 000 €.

År 2011

Projekt 37: Utbyggnad av avloppsledningsnät. Anslag 200 000 €. Landskapsbidrag är beräknat till 30 % av kostnaderna eller 45 000 €.

5. Finansieringsdelen

Organisationsplan 3

Finansieringsdelen består av skatteinkomster, landskapsandelar och kompensationer, ränteintäkter och kostnader, samt förändring av budgetlån, d v s amorteringar på lån samt upptagandet av nya lån.

5.1. Skatteinkomster

Tabellen nedan visar skatteinkomsterna totalt. Den kommunala inkomstskattesatsen fastställs till 18,5 %. Fastighetsskatten för fast boende slopades inför år 2008.

Skatteinkomster	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	2 468 243	2 502 000	2 547 000	2 547	2 547
Förändring		1 %	2 %	0 %	0 %
NETTO, externa	-2 468 243	-2 502 000	-2 547 000	-2 547	-2 547
Förändring		1 %	2 %	0 %	0 %

Skatteinkomsterna består av kommunalskatt, samfundsskatt, fastighetsskatt och källskatt.

Kommunalskatt	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	2 362 545	2 400 000	2 450 000	2 450	2 450
Förändring		2 %	2 %	0 %	0 %
NETTO, externa	-2 362 545	-2 400 000	-2 450 000	-2 450	-2 450
Förändring		2 %	2 %	0 %	0 %

Samfundsskatt	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	14 974	15 000	15 000	15	15
Förändring		0 %	0 %	0 %	0 %
NETTO, externa	-14 974	-15 000	-15 000	-15	-15
Förändring		0 %	0 %	0 %	0 %

Fastighetsskatt	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	82 243	62 000	62 000	62	62
Förändring		-25 %	0 %	0 %	0 %
NETTO, externa	-82 243	-62 000	-62 000	-62	-62
Förändring		-25 %	0 %	0 %	0 %

Källskatt	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	8 481	25 000	20 000	20	20
Förändring		195 %	-20 %	0 %	0 %
NETTO, externa	-8 481	-25 000	-20 000	-20	-20
Förändring		195 %	-20 %	0 %	0 %

5.2. Landskapsandelar och kompensationer

Organisationsplan 3 605

Landskapsandelar	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	1 465 974	2 147 350	2 345 920	2 294	2 294
Förändring		46 %	9 %	-2 %	0 %
NETTO, externa	-1 465 974	-2 147 350	-2 345 920	-2 294	-2 294
Förändring		46 %	9 %	-2 %	0 %

Allmänna landskapsandelar	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	26 662	137 430	142 120	142	142
Förändring		415 %	3 %	0 %	0 %
NETTO, externa	-26 662	-137 430	-142 120	-142	-142
Förändring		415 %	3 %	0 %	0 %

Utjämning av skattinkomster	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	378 904	185 280	204 830	228	228
Förändring		-51 %	11 %	11 %	0 %
NETTO, externa	-378 904	-185 280	-204 830	-228	-228
Förändring		-51 %	11 %	11 %	0 %

Kompensation förvärvsinkomstavdrag ("åländska avdrag")	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	51 404	197 500	205 120	195	195
Förändring		284 %	4 %	-5 %	0 %
NETTO, externa	-51 404	-197 500	-205 120	-195	-195
Förändring		284 %	4 %	-5 %	0 %

Kompensation kapitalinkomstskatt	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	35 925	17 500	21 080	15	15
Förändring		-51 %	20 %	-29 %	0 %
NETTO, externa	-35 925	-17 500	-21 080	-15	-15
Förändring		-51 %	20 %	-29 %	0 %

Kompensation allmänt avdrag	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	124 834	0	0	0	0
Förändring		-100 %			
NETTO, externa	-124 834	0	0	0	0
Förändring		-100 %			

Landskapsandel socialvården	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	388 394	819 800	998 160	939	939
Förändring		111 %	22 %	-6 %	0 %
NETTO, externa	-388 394	-819 800	-998 160	-939	-939
Förändring		111 %	22 %	-6 %	0 %

Landskapsandel undervisnings o kulturverksamhet	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
INKOMSTER	459 851	789 840	774 610	775	775
Förändring		72 %	-2 %	0 %	0 %
NETTO, externa	-459 851	-789 840	-774 610	-775	-775
Förändring		72 %	-2 %	0 %	0 %

5.3. Övriga poster i finansieringsdelen

5.3.1. Ränteutgifter

Ränteutgifter	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	19 487	34 050	35 350	45	52
Förändring		75 %	4 %	28 %	16 %
NETTO, externa	19 487	34 050	35 350	45	52
Förändring		75 %	4 %	28 %	16 %

5.3.2. Ränteinkomster

Ränteinkomster	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER	23 554	12 000	10 000	10	10
Förändring		-49 %	-17 %	0 %	0 %
NETTO, externa	-23 554	-12 000	-10 000	-10	-10
Förändring		-49 %	-17 %	0 %	0 %

5.3.3. Förändringar i budgetlån

Förändringar i budgetlån	Bokslut 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
UTGIFTER, amorteringar	53 099	53 400	88 470	158	135
Förändring		1 %	66 %	79 %	-15 %
INKOMSTER, "nya lån"	0	500 000	1 200 000	800	0
Förändring		100 %	140 %	-33 %	-100 %
NETTO, externa	53 099	-446 600	-1 111 530	-642	135
Förändring		-941 %	149 %	-42 %	-121 %

6. Resultaträkning

	Förverkl 2007	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	€	€	€	1 000 €	1 000 €
Verksamhetens intäkter	519 737	547 600	562 340	602	602
Försäljningsintäkter	103 429	145 890	132 460	172	172
Avgiftsintäkter	144 174	167 590	203 080	203	203
Understöd och bidrag	37 677	12 150	12 550	13	13
Övriga verksamhetsintäkter	234 457	221 970	214 250	214	214
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-4 023 204	-4 545 060	-4 996 385	-4 988	-4 988
Löner och arvoden	-1 489 771	-1 585 210	-1 818 065	-1 810	-1 810
Lönebikostnader					
Pensionskostnader	-328 492	-334 150	-364 190	-364	-364
Övriga lönebikostnader	-91 113	-105 480	-112 310	-112	-112
Köp av tjänster	-1 450 957	-1 859 460	-1 995 780	-1 996	-1 996
Material, förnödenheter, varor					
Inköp under räkenskapsperioden	-288 793	-314 360	-325 720	-326	-326
Ökning eller minskning av lager	0	0	0	0	0
Understöd	-339 784	-308 140	-349 820	-350	-350
Övriga verksamhetskostnader	-34 294	-38 260	-30 500	-31	-31
VERKSAMHETS BIDRAG	-3 503 467	-3 997 460	-4 434 045	-4 386	-4 386
Skatteinkomster	2 468 243	2 502 000	2 547 000	2 547	2 547
Landskapsandelar	1 465 974	2 147 350	2 345 920	2 294	2 294
Finansiella intäkter och kostnader					
Ränteintäkter	21 466	8 000	8 000	8	8
Övriga finansiella intäkter	2 089	4 000	2 000	2	2
Räntekostnader	-19 225	-33 400	-34 600	-44	-52
Övriga finansiella kostnader	-262	-650	-750	-1	-1
ÅRS BIDRAG	434 818	629 840	433 525	420	413
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-195 493	-222 696	-225 710	-300	-331
Nedskrivningar	0	0	0	0	0
Extraordinära poster					
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT					
Ökning eller minskning av avskrivningsdifferens	0	0	0	0	0
Ökning eller minskning av reserver	0	0	0	0	0
Ökning eller minskning av fonder	0	0	0	0	0
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVER/UNDERSKOTT	239 325	407 144	207 815	120	82

7. Finansieringskalkyl

Den egentliga verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	Använt	Budget 2008	Budget 2009	Plan 2010	Plan 2011
	2007				
	€	€	€	€	€
Kassaflödet i verksamheten	434 815	629 840	433 525	420	413
Årsbidrag	434 815	629 840	433 525	420	413
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Korrektivposter till internt tillförda medel	0	0	0	0	0
Kassaflödet för investeringarnas del	-228 175	-1 619 200	-2 337 780	-1 803	-820
Investeringsutgifter	-236 123	-1 673 200	-2 382 780	-1848	-865
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	7 948	54 000	45 000	45	45
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	0	0	0	0	0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	206 640	-989 360	-1 904 255	-1 383	-407
Kassaflödet för finansieringens del					
Förändringar i utlåningen	0	0	0	0	0
Ökning av utlåningen	0	0	0	0	0
Minskning av utlåningen	0	0	0	0	0
Förändringar i lånebeståndet	-53 099	446 600	1 111 530	642	-135
Ökning av långfristiga lån	0	500 000	1 200 000	800	0
Minskning av långfristiga lån	-59 669	-53 400	-88 470	-158	-135
Förändring av kortfristiga lån	6 570	0	0	0	0
Förändringar av eget kapital	0	0	0	0	0
Övriga förändringar av likviditeten	132 313	0	0	0	0
Förändringar av förvaltade medel och förvaltad kapital	-6 637	0	0	0	0
Förändring av omsättningstillgångar	0	0	0	0	0
Förändringar av fordringar	31 072	0	0	0	0
Förändringar av räntefria skulder	107 878	0	0	0	0
Kassaflödet för finansieringens del	79 214	446 600	1 111 530	642	-135
Förändring av likvida medel	285 854	-542 760	-792 725	-741	-542
Förändring av likvida medel					
Likvida medel 31.12.	1 065 086	522 326	-222 399	-564	-1 106
Likvida medel 1.1.	-779 233	-1 065 086	-570 326	-177	564
Förändring av likvida medel	285 854	-542 760	-792 725	-741	-542